

Badische Landesbibliothek Karlsruhe

Digitale Sammlung der Badischen Landesbibliothek Karlsruhe

Doctrinale

Alexander <de Villa Dei>

[Straßburg], 12. Nov. 1491

De regimine nominatiui

[urn:nbn:de:bsz:31-290435](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:bsz:31-290435)

De regimine nominatiui

Arguitur. compositiora sunt priora. sed in secunda parte Alexander determinat de ppteris. et in prima parte de incompletis. et secunda pars precedet primam. Dicendum quod verum est secundum ordinem nature. ut patet ex distinctioe ordinis supra posita. non autem ordine doctrine.

Contra. ergo ista non erit secunda pars alexandri. Sequela probatur. quia simpliciora sunt priora. sed in quarta parte determinat de accentuatione que spectat ad simplices dictiones. ergo quarta pars deberet istam precedere. Solutio. hoc verum est ordine nature. sed propter ordinem doctrine quo faciliores procedunt prius determinat de congruitate que de accentibus que sunt difficilius cognitiois que congruitas. In signum cuius gallici plene in accentuationibus ut primum deficient.

Queritur quarto. qualis figura tangitur in textu cum dicitur. Inbet ordo. Solutio. proposita. Et habet fieri quoniam actus rei animate attribuitur rei inanimatae. Unde ordo est accidens in predicamento relationis. tamen ista res inanimata non habet principaliter sed solum instrumentaliter

De regimine nominatiui

erigit constructio intransitiua .i. nisi suppositum reddat .i. aliquid
Vult intransitio rectus supponere verbo
.i. verbo .i. sed .i. dictum accipere declarari

De personali tamen hoc intellige dicitur

Sententia est quod verbum personale finitum modi vult habere nisi pro supposito cum quo facit constructionem intransitiuam. ut fortes currit.

Queritur. quare per se determinat de regimine nisi casus. Solutio ideo quia natus est perfectissimus casus inter omnes alios. et perfectus est ante imperfectum. ergo eius regimen precedit. Etiam secundo propter generalitatem eius constructionis. quia raro proferitur oratio in qua non ponitur natus cum verbo personali. Sed multe sunt orationes in quibus ita continue reliqua obliqua non sunt ita necessaria ad exprimendum mentis conceptum. **U**bi notandum quod nominatiui multis modis ponitur in oratione. duobus scilicet modis in ordine simpliciter congrua. Primo quando regitur a preterito. ut deus est semper. Secundo quando regitur a parte post. ut deus est iustus. Sed quoniam modis figuratiue. scilicet per appositionem. euoocationem. conceptionem etc. ut patebit infra

Queritur. que est regula generalis que ex hoc textu elicitur. Solutio. ista verbum personale personaliter positum aptum natus est regere nisi vel aliquid loco nisi positum explicite vel implicite a preterito ex vi persone. Dicitur verbum personale impersonale quod non regitur nisi a preterito. ut placet. Dicitur personale positum quia verbum personale quoniam sumit impersonalitatem. et tunc non regitur nisi. ut melius comederet. tamen aptum natus est regere. quia quoniam finitum actum se cum natus non ponitur. tamen congrue cum illo potest poni. Dicitur L vel aliquid positum loco nisi quia multis modis aliquid potest supponere vice nominatiui

De regimine nominatiui

tiui. vt statim patebit. vt legere est agere. **Dicitur** explicitè vñ implicitè. **I** quia verba psonalia prime vñ secunde psonæ semp habent ntm̄ subintelle ctū p supposito. vt scribo. subintelligit ego. **Et dicitur** finiti modi. qz in finitiuus sufficit per se excluditur qd dicitur verbū psonale. qz est verbū im psonale sine numeris et psonis. vt inquit **Donatus**. **Et quā** verbū psonale diuidit in indicatiuū. in imperatiuū. in optatiuū. in subiunctiuū et in infi nitiuū est diuisio analogi in sua analogata. in qua nō optet diuisum ve rificari de membris diuisantibus.

Arguitur. constructio intrāstitiua non vult habere ntm̄. ergo textus est falsus. **Antecedens** pbatur in hac oratione. hominē albū. est pstructio i trāstitiua. tñ nō est ibi ntm̄. **Solutio**. textus intelligit sic. verbū postea in pstructōe intrāstitiua requirit ntm̄ pro supposito.

Contra. nullus doctor debz pcedere ex ignotis. sed non est notū qd est constructio intrāstitiua. ergo etc. **Solutio**. postea de illa manifestabit. melius tñ dixisset ppter hoc. verbū psonale vult habere ntm̄ p supposito.

Contra. ntm̄ nō p̄t supponere verbo psonali. qz passiuè supponit ver bo psonali sicut p̄mū supponit secundo. **Solutio** capit supponere p illo quod est suppositū reddere. hoc est. verbū psonale capit substantiā a re nominatiui sicut accidens a subiecto.

Arguitur. textus alexandri est insufficientis. quia non addit. finiti mo di. **Solutio**. hoc facilliter potest intelligi. et ideo ppter iuuenes in regula generali expressum est.

Contra. hic est verbū psonale finiti modi. turba ruunt. tamen nō est congrua. **Solutio**. hoc supponit ex regulis puerozū. vbi tradit q sup positū et appositū debent in numero et psona conuenire et in recitudine casuali. vñ. **Inter** appo. et suppo. tria conuenientia quero. **Que** sunt per sona numerus casus habitudo.

Querit. qd ē verbū psonale. **Solutio**. cui inest psonalis p̄petas p cō parationē ad substantiā act⁹ excitati a pteante. vt lego habz certā p sonā ad illū finē vt possit stare cū supposito certe psonæ a pteante. **Allic** verbū psonale est qd coniugat p tres psonas sub trib⁹ distinctis termina tionib⁹ tā in singulari q̄ in plī numero. **Et** p oppositū verbū im psonale est diffiniendū. scz. **Cui** nō inest psonal p̄petas etc. **Vel** quod nō con iugatur per tres psonas etc.

Queritur. q̄t modis supplet aliqd vicē nti. **Solutio**. q̄ncz modis. vñ versus. **Infi**. materies. attri. dictū simul appel. **Reddam⁹** verbo q̄ncz sup positiua. **P̄rio** infinitiu⁹ ponit loco nti. vt orare est bonū peccare ē ma lū. **Secūdo** dictio materialr posita. vt scammū est nti casus. **Tercio** attri bu tū. vt seruire deo est regnare cū ip̄o. **Attributū** est infinitiu⁹ cū obliq̄ a p̄positō constructo. **Quarto** dictum ponit loco nominatiui. vt discipulos

De regimine nominatiui

proficere est multū delectabile. **A**st aut dictū infinitiui cū accō a pteante Quinto appellatū. vt q iusticia seruet est necessariū. **U**n appellatū ē in tegra orō suppositi et appōiti cū istis dictōib⁹ vt q vel qtenus. **E**t ista regula intelligit de orationib⁹ simpliciter congruis

Queritur. que est ratio q verbū psonale solū nrm casum formalit̄ vel virtualiter vult habere p supposito. **S**olutio ideo. qz cōgruitas oriz̄ ex pporcōe modoz̄ fñdi. s̄ modi fñdi nti et verbi psonalis sunt adiuicē pporcionati. s̄ rē. **D**inoz patz. nā mod⁹ fñdi verbi psonalis ē mod⁹ dicibilis de altero tanqz de suo pncipio. s̄ mod⁹ fñdi nti est significare rem suā vt quod est altex per modū pncipij a quo actus verbi egredit̄. **I**lli modi sunt pporcionati adiuicē in essendo et in significādo

Queritur. quottuplex est pueniētia inter suppositū et appōitū. **S**olutio duplex. s̄ pporcōis que est modoz̄ significandi adiuicē pueniētia. **E**t alia est pueniētia similitudis. et est suppositi et appōiti in numero in psona et in rectitudine casus debita dispositio

Querit̄. verū vtūs qui etiā dicif̄ rectus p̄t reddere suppositū verbo psonali. **S**olutio nō fm modistas. **Q**uod ptz̄ primo auctoritate. **P**iscia n̄ dicētis. q̄ ante inuētiōē pnominiū secūde psonē nō fuerit̄ supposita verbo secūde psonē. **R**atione sic. suppositū debz̄ significare p modū pncipij a quo actus verbi egreditur actualiter. sed vocatiū significat p modū termini excitationis. dicendo o petre. ergo rē. **E**t dicif̄ notāter actualiter. qz potēcialiter acc⁹ verbi potest a vto egredi inq̄ntū vocatiū muta ē in nrm. qui licet significat eandē rē materialit̄. nō tamē habēt eūdem modū significādi. ex quo prime pgruitas oritur. **P**rimū patet qz rectus et obliqu⁹ idē significāt. et p mutationē modi significādi ipi⁹ vocatiui in nominatiuū illa potētia reducit̄ ad actū

Arguitur. inquit **P**iscian⁹ q nūs et vtūs absoluti sunt. i. intrāsitue pstruūt. s̄ nūs cū verbo psonali pstruūt et ab illo regif̄ faciēdo pstruētiōē intrāsitiuā. ergo similiter vtūs. **E**t ppterea videt̄ alexāder i te rru dicere rectū. **S**olutio. nō vult **P**iscianus q vtūs regitur a pteante a verbo psonali. sed bene cū illo construitur. **U**nde **F**lorista. **A**u psona le cum recto sine vocante **P**etes cōstruere rē. **N**am plures dictōes cū alijs construuntur que tamē ab ipis non regūt̄. sicut aduerbiū cū verbo. et adiectiuū cum substantiuo

Arguitur. nūs et vtūs possunt idē significare sicut hic patz̄. tu petre. ergo sicut nūs ita vtūs reddit suppositū. **S**olutio. licz̄ idē significant tñ differunt in mō significandi. ex pte cuius attendit̄ congruitas. in quo differunt. ergo nūs reddit suppositū et non vtūs.

Cōtra. vtūs p̄t reddere suppositū. sic eni pgrue dicif̄. petre studet. ita etiā pgrue d̄z. petre stude. **S**olutio. ibi s̄bintelligit̄ nūs scōde psonē. s. tu.

De regimine nominatiui

multoties .i. verbū vocatiuū sibi petit postponere .i. nōm
Sepe vocans verbū sibi vult apponere rectū
.i. verbū substantiū .i. naturā tenz .i. substantiuoz ⁊ vtōz

Et substantiū vel qđ vim seruat eozum

Sentētia hui⁹ textus ē. qđ verbū substantiū: vocatiū: ⁊ verbū habens vim illoz verboz sepe vult habere nōm post se pstructū. **E**xēplū de verbo substantiū. vt sum lon⁹. de vocatiū. vt vocor petr⁹. de verbo habente vim verbū substantiū. vt sedeo iustus. .i. in sedendo sum iust⁹. de verbo habente vim verbū vocatiū. vt baptisoz petr⁹. id ē in baptisando vocor petrus.

Queritur. quare dicitur sepe. **S**olutio ideo. qz sex modis fallit qđ ista verba nō habent nominatiū post se. **P**rimo quādo post verbū substantiū nihil sequit. vt deus est. **S**ecūdo quādo sequitur aduerbiū. vt sum hic. **T**ercio quādo sequit ppositio cū suo casuali. vt sum in domo. **Q**uarto quādo verbū substantiū ponit possessiue ⁊ p pertinet. vt liter est mei. **Q**uinto quādo ponitur infinitiū verbū substantiū habens ante se accusatiū. vt velle me esse virū prudentē. **S**exto quando construit cū genitiuo pro priū nominis loci. vt sum romie. **E**t potest septimū addi. quādo sez verbum substantiū impoztat demonstratiōē essentia. sed ille potest ppter di sub quarto. quia ibi est impura possessio. **E**xēplū de illo est. vt ego sum parue virtutis. vñ⁹. **S**ex substans modis post se recto scoliā. **C**uz nil iūgatur. vel aduer. si sociatur. **E**t cum preposita. p ptnet estq. loca tum. **A**cz loci nomē simul infinitiuus habet.

Queritur. quid est verbū substantiū. **S**olutio. est quod sstat omib⁹ alijs verbis in declinādo vel resoluendo. **I**n declinādo vel coniu gādo. verbis passiuis: deponentalib⁹. cōmūibus et neutropassiuis. **E**t in resoluendo sstat omnib⁹ verbis mundi. quia act⁹ generalis ppter actū specialem in quolibet verbo includitur. **E**t sic. verbū substantiū est qđ. dam generale specificabile per quodcūq. ens mundi. quia actus illorum verborum est transcendēs. ergo potest ab omnibus specificari. **E**t sic. verbum substantiū est quod significat purā et merā substantiā. quia p mū in quolibet genere est tale p essentia. sed verbū substantiū est primū in ter omnia verba. ergo ⁊c.

Queritur. quot sunt verba substantiua. **S**olutio tria. scz sum fio exi-
sto vel exto. **E**t ratio est. nā ois substantia vel est materia vl forma vl to-
tū ppositū. **S**i primū sic est fio. **S**i secundū sic est sum. **S**i terciū sic ē exi-
sto. vñ⁹. **A**rs substantiua tria fert tūmodo verba. **S**um simul existo fio
nil amplius addo. **A**rs. s. grāmaticalis.

Arguitur. plura sunt verba substantiua qđ tria. **S** ⁊ ⁊c. **A**necedēs pbat.
qz sum fio existo ⁊ exto. **S**olutio. illa duo vltia sūt vñ⁹ verbū substantiū.

De regimine nominatiui

Contra. tūc nō erūt tria. pbat. qz qd p supabūdātā dicit vni soli cōuenit. s̄ actus verbi substantiui ē generalissim⁹. ḡ est tñ vni. **S**inor patz ex eo. qz ē specificabil⁹ p qdēcūq; ens. **S**olutio. ē generalissim⁹. ⁊ id vni⁹ s̄m vnālrōem. s̄ s̄m diuersas rōes sunt diuersa verba substantiua

Contra. optet omnē pluralitatē reducere ad vnitatē. s̄ sunt tria verba substantiua. ergo reducunt ad vni⁹. **S**olutio. vtz est qz vni⁹ est p̄ncipiālius in ordīne. s̄. sum. vt patet ex ratōe sufficientie

Queritur. cui⁹ generis sunt verba substantiua. **S**olutio. s̄m vtz sum nullius est generis s̄m vōnatū. qz nec in o nec in oz desinit. **S**ed s̄m siḡficatōnē est neutralis generis. qz significat actū manentē n̄ substantia **S**ed s̄m s̄m significatōnē est generis passiui. qz significat actū receptū ab altero p̄ modū passiōis. **S**ed existo vel exto sunt generis neutral. tā ex parte significatōis q̄ ex parte terminatōis vōis

Querit. quō scitur q̄ aliqd̄ verbū habz vim verbi substantiui. **S**olutio p̄ hoc qñ illud verbū p̄t resolui in suū gerundiū et in hoc verbū substantiua sum vel ei⁹ p̄declinū p̄manente eadē sentētia. vt sedeo curu⁹. i. i sedendo sum curu⁹. **E**t talia verba sunt p̄mūter neutralia ⁊ passiuā **U**bi notandū qz omne verbū mūdi p̄t regere n̄m̄ post se in q̄ntū batet vim verbi substantiui. nō tamē quēlibet n̄m̄. s̄ solū illū q̄ importat illi⁹ act⁹ dispositionē. vt p̄medo auar⁹. ibi auar⁹ importat dispositionē act⁹ p̄medē dī. vōco tenuolus. p̄ s̄ intelligitur istud dictū cū p̄mo cōcordare

Querit. quid est verbū vocatiuū. **S**olutio. est quoddā generale specificabile p̄ p̄p̄iā denominatōem tñ. id est p̄ p̄p̄ia nomina. vt vōcoz p̄trus. ⁊ sunt tñ quinq; vñ⁹. **Q**inq; vocatiua dicas tantūmodo verba **N**uncupoz appelloz nominoz dicozq; vōcozq;

Arguit verbū vocatiuū nō specificat p̄ p̄p̄iam denoiatōem tñ. ergo diffinitio falsa. **A**ntecedens p̄batur in hoc exēplo. hēc auis vōcat pica. ibi pica est nomē p̄mune. **S**olutio. licet sit cōmune ponitur tñ loco p̄p̄ij nominis. **E**t verbū vocatiuū in oratōe interrogatiue positū p̄t specificari p̄ nomen appellatiuū. **S**ed si responsiue vult habere nomē p̄p̄iuz vel cōmune loco p̄p̄ij positū.

Arguitur. n̄tū nō potest regi a partepost. quia nominatiuus significat per modū p̄ncipij a quo actus verbi egreditur. **S**olutio. nominatiuus acceptus s̄m suū formalē modū significandi nō potest a partepost construi. sed tamen quo ad vsum et consuetudinē grāmaticozū materialiter tene potest postconstrui.

Contra. omnis cōgruitas oritur ex parte modoꝝ significandi. s̄ nominatiuus p̄structus a prepost cū verbis istis facit oratōnem p̄gruam. ergo tē. **S**olutio. hoc est ex speciali natura istoz verboꝝ

Querit. qñ verbū aliqd̄ habz vim verbi vocatiui. **S**olutio. qñ p̄t re-

De regimine nominatiui.

solum in suis propriis generibus et in verbis vocatiui permanere eadem sententia
ut baptizor iohanes. i. in baptizando uocor iohes. Et bis dicitur quod ver-
bum substantiuum includit in omnibus uerbis inueniendi. et ideo omnia possunt habere uim
uerbi substantiuum. sed uerbum uocatiuum non includit in omnibus uerbis. et
ergo non omne uerbum potest habere uim uerbi uocatiui.

Queritur uerum uerba uocatiua sint passiuia uel deponentalia. **Solutio**
quod theutonizant per werden sunt passiuia secundum significationem. **Exemplum** ut
uocor petrus. i. ich wurde peter getuyssen. Sed simpliciter loquendo sunt
deponentalis generis. eo quod non debent exponi per werden. quia tunc ista oratio
esset falsa. uocor iohanes quod actualiter ab aliquo non uocaretur. sed hoc est fal-
sum. quia nemine presente adhuc uere possum dicere. uocor iohes.

Arguitur uerba uocatiua sunt actiui generis secundum uocem et significationem
ergo hoc dictum falsum. **Antecedens** patet per hoc quod dicitur **Matthaei. xx.**
Uoca oparios et redde illis mercedem. ibi uoca est actiui generis. **Solu-**
tio. large loquendo de uerbis uocandi sunt triplicia uocatiua. Actiua ut
uoco nomino. Passiua et deponentalia ut uocor appello. sed differentia tri-
iam dicta. Actiua capiunt dupliciter. Uno modo ut significat denominationem
in actiue. et sic regunt duos accusos. ut uocas me nicolaum. Et alio modo
significant acclamationem actiue. ut uoca oparios.

Contra. uerba uocatiua denominatione accepta non regunt duos accu-
satiuos. probatur per hoc quod dicitur **Matthaei primo.** **Uocabi nomen eius iesus.**
ibi regit tamen unum accusum. **Solutio.** regit ibi duos accusos materialiter positos

.i. uertorum equales uult sociare animum et per. .i. tantum quod obliquum.

Horum consimiles debet coniungere casus

.i. uis uinitiuum .i. rem .i. quoniam spectent .i. ad unam

Copula personam dum pertineant ad eandem

Sententia est. natura predictorum uertorum uult copulare inter consimiles
casus ante et post dum pertineant ad idem. ut ego sum studens. uel quando
uidentur pertinere ad idem. ut homo est asinus.

Arguitur uerbum substantiuum non copulat casus ad eandem rem pertinen-
tes. ergo textus est falsus. **Antecedens** probatur in hoc exemplo. homo est
asinus. in quo pertinent illi casus ad diuersa. **Solutio.** licet non pertinent ad
idem. uidentur tamen pertinere ad idem.

Contra. potest copulare illa que uidentur pertinere ad diuersa. ergo recte.
Antecedens probatur in hoc exemplo. Est pie mater succurrere nato. **Solu-**
tio. ibi capit impersonaliter. sed iste textus intelligitur quoniam capit personaliter.

Contra. quoniam capit personaliter non copulat illa que uidentur ad idem pertinere. sed recte.
probatur in hoc exemplo. deus est in celo. **Solutio.** intelligitur quoniam sequitur natus uel
alius casus quos potest copulare adiungitur uerbum substantiuum.

De regimine nominatiui.

Arguitur. verbū psonale vult habere ntīm a parte ante. s̄ verbū substantiū nō est verbū psonale. ergo rē. **Solutio.** omne verbū substantiū est psonale. sed nō eōuerso. ergo p̄t habere ntīm p̄ supposito. qz significat actum egredientē a supposito. ⁊ habet distinctas psonas

Querit̄ utrū verbū substantiū p̄t copulare omnes casus tā rectos q̄ obliquos. **Solutio.** sic. dempto solo vocatiuo qui conuincit cū adverbio vocādi o. explicite vel implicite semp. **Exemplū.** de grō. vt misereor petri volētis esse boni. d̄ d̄o. vt fauco iohi volēti esse. p̄to. de accō. vt vterō iobem volentē esse neq̄. de abltō vt indigeo petro volētē esse iusto

Querit̄. qd̄ intelligit̄ p̄ copulā. **Solutio.** p̄ copulā nō intelligit̄ illd̄ qd̄ vnit̄ p̄dicatū cū subiecto vt hmōi. s̄ act⁹ p̄pletū? siue vnitū? duoz ex tremoz ad inuicē q̄ includit̄ in natura istoz verbz. **Rō.** qz ista verba n̄ copulat̄ illes casus inq̄stū p̄iūgūt. qz etiā istud pueniret p̄iūctōibus. sed inq̄ntū includit̄ actū vnitū. q̄ actus est esse ipm generale in q̄libz verbo inclusum. ergo p̄ copulā actus vnitūus intelligit̄.

psonal' p̄p̄etatis .i. ntīm .i. gubnat .i. a p̄te ante

Ex vi persone rectum regit initialem

.i. ntīm sp̄. ntīs postcōstruit̄ illi? p̄tis vif vnitūa .i. regit

Rectū qui sequitur verbi natura gubernat

Sententia huius textus est q̄ ntīs a parte ante p̄struit̄ a vto ex vi p̄sone. sed ntīs a parte post p̄struit̄ regitur ex vi nature. etē pla ex his que sunt sup̄posita clara sunt.

Queritur. quot modis capit̄ p̄sona. **Solutio.** quattuor modis. **P**rio fm̄ Boeciū p̄sona est rōnalis nature indiuidua substantia. vt fortē plato. **S**ecūdo est nomē dignitatis. ⁊ h̄ mō pastor alicuius ecclie d̄ p̄sona. **T**erde dicitur ius p̄sonatus. **T**ercio capit̄ p̄sona vt est accidēs p̄iūctōis. vt lego dicit̄ p̄ime p̄sone. legis sc̄de p̄sone. legit̄ tercie rē. **Q**uarto capitur vt est p̄sonal' p̄p̄ctas verbi. vt capitur in p̄posito.

Queritur. quid est hoc dicere. ex vi p̄sone. **Solutio.** nihil est q̄ regere ntīm ex modo significandi verbi p̄sonalis qui est modus dicibilis de altero. vt ex superioribus patuit.

Arguitur suppositū et appositū vult puenire etiā in numero sicut in p̄sona. ergo ita tene dicit̄ ex vi numeri sicut ex vi p̄sone. **Solutio.** magis ponit̄ p̄sonam q̄ numerū. ideo quia p̄sona est accidēs magis dignū q̄ numer⁹. qz p̄sona p̄supponit̄ pueniētā alioz accidentū. s̄ posteriora fm̄ viā generatōis sunt p̄fectiora. vt inq̄t p̄hs quarto celi. ergo rē.

Contra. p̄riora fm̄ viā generatōis sunt p̄fectiora. qz p̄mū est agens ⁊ causans posteriora. sed agens est dignius effectū. **Solutio.** vtz est rōe causalitatis. sed ex supposito posteriora sunt digniora. qz dicunt̄ p̄iora

De regimine nominatiui

in ipis inclusa. et cum hoc aliquid amplius

Querit. quid intelligit per rectum an solus nominatiui? **S**olutio non. sed
omnis casus a participio constructus siue sit genitius siue datus etc. quos verbum sub
stantiuum et sua natura copulat. ut dictum est in textu precedenti

Querit. verum casus a participio constructus requirit puenientiam cum illo
quod constructus a participio. **S**olutio. si casus a participio constructus habet de
pendentiam ad illud quod a participio constructus sicut adiectiuum ad suum substantiuum
uero. tunc habebit puenientiam in accidentibus grammaticalibus. ut homo est al
bus. et sic per naturam intelligit vis uinitiuam extremorum adiuuicem. si si non
est talis dependetia non requiritur

.i. tu facies appositioes .i. duo vel plura substantia .i. associabis

Apponens duplices substantiuos sibi iunges.

in tali accidente equali .i. ualet .i. tale accidens .i. mutari

In casu simili poteritque genus variari

hos terminos .i. pertinere .i. licebit

Tunc illos ad rem spectare decebit eandem.

.i. magis commune .i. antecedere .i. tenet ordinibus

Et plus commune precedere debet in istis.

magis commune minus commune magis commune minus commune

Sicut homo sortes. animal capra. simileque

Sententia huius textus est quod uolens appositioes facere debet coniungere duo
substantia in simili casu posita in eodem vel in diuersis generibus ad idem
pertinentiam. ita tamen quod substantiuum magis commune precedat et substantiuum
minus commune sequatur. ut homo sortes. animal capra. et similes orationes.

Querit. que est ratio ordinis quod prius determinat de orationibus simpli
citer congruis. postea de figuratiue congruis. **S**olutio. ratio est. quia habet
precedit priuatioes. sed nominatiui simpliciter congrue constructus habet se per
modum habet. et utriusque figuratiue constructus habet se per modum priuatiois. et
ergo etc. **Q**uoniam pariter. quia in orationibus figuratiue congruis est aliquid priua
tium siue eclipsatum quod debet subintelligi. ut animal capra. id est animal quod est
capra. vel existens capra.

Querit. quot modis capit figura. **S**olutio. sex modis. **P**rimo ut est
accidens grammaticale. ut est figura simplex vel composita. **S**ecundo per uerbo
dei qui est figura patris. **T**ercio capit per signo mystico. ut omnia contin
gebant illis in figuris. **Q**uarto figura est dispositio membrorum. **Q**uinto ca
pit per uestigio ficto et aratro. **S**exto capit per uicio grammaticali. ut pa
ter in proposito. unde uersus. **A**ccidit est christus. figurat disponit. aratur.
Grammatice uicium sex figura nota.

De regimine no
minatiui positi i
costructione figu
ratiua. et primo i
appositioe

2 b

De regimine nominatiui.

Querit. quid est figura. **Solutio.** prima est definitio est oratio peccans contra commune modum loquendi. vel contra regulas grammaticales apparens peccare. **Et** quo patet quod figura in proposito sumpta est oratio. **Vel** sic. **Figura** est licentiosa impropetas vsu auctoritate et ymmoderate grammaticorum approbata. **Vel** sic. **Figura** est vitium ratione vel rationibus excusatum vel excusabile. **Et** figura grammaticaliter dicitur figura propter similitudinem quam habet ad figuram realem semicircularem. quia sicut in illa est aliquid rectitudinis. ut linea dyametrica. et aliquid obliquitatis. ut linea circumducta. sic in figuris grammaticalibus reperitur aliquid obliquitatis. quod est vitium vel eclipfis. et aliquid rectitudinis. quod fit per rationes excusantes.

Querit. quotuplex est in generali figura. **Solutio** duplex. scilicet locutionis et constructionis. **Locutionis** est que peccat contra commune modum loquendi. nihil tamen incongruitatis habens. ut patrum ridet. lupus est in fabula. **Sed** constructionis est que peccat contra regulas grammaticales. et habet aliquid defectus. vsu tamen et auctoritate grammaticorum et ingenij bonitate admissa. **Et** in qualitate figura sunt due rationes excusantes. scilicet ratio que potest fieri. et est auctoritas et voluntas grammaticorum. **Sed** ratio quare oportet fieri est expressio sententie sub breuiloquio. vnde. **Excusatur** vitium breuitas sententie metrum. **Et** est duplex vitium. scilicet tolerabile. quod potest per rationes excusari. ut in appositione vitium intantum tolerabile est quod prope non debet dici vitium. sed solum eclipfis. ut patet super. **Et** vitium intolerabile est quod ratione excusari non potest. ut sunt orationes simpliciter incongrue.

Querit. quot sunt figure. **Solutio** secundum Alexandrum sunt sex. secundum Floristam quinque. et secundum Catholicum tres. scilicet syntthesis. prolepsis. sylepsis. quod loquendo in genere ut Catholicum sunt tamen tres. loquendo in specie ut Alexander sunt sex. **Sed** loquendo partim in genere partim in specie sunt quinque. vnde Florista. **Plures** structure non sunt nisi quinque figure. **Syntthesis** antiptosis. plepsis zeugma sylepsis.

Querit. quid est appositio. **Solutio.** appositio est immediata et figuratiua associatio duorum vel plurium substantiuorum in simili casu positorum. eiusdem vel diversorum generum ad idem pertinentium sic se habentium quod magis commune preceat et minus commune sequitur. **Et** dicitur primo (immediata) quod si esset aliquid medium esset simpliciter congruitas. ut homo est animal. **Nec** mediante coniunctio debet fieri. quia in appositione constructibilia pertinent ad idem. sed coniunctio coniungit diuersa. **Et** dicitur (figuratiua) quia appositio habet aliquod vitium. excusabile tamen. **Et** dicitur (substantiuorum) et non nominum substantiuorum. quia non tantum fit inter nomina substantiuorum sed etiam inter pronomina. ut ego ipse. et inter verba. ut agere legere. **Similiter** inter participia. ut agens legens. **Et** secundum commune modum semper fit inter verba infinitiuum modi. licet in alijs implicite fieri possit. ut agit legit. id est agit

De regimine nominatiui

actione q̄ est lectio nō qualificans. Potissime tamē fit inter substanti-
uos casuales ad idē ptinētes. vt vult tertus.

¶ Arguit. p̄cipia ⁊ verba non sunt substantiua. **Solutio.** nō sunt substan-
tiua fm̄ rē signā ⁊ modū significādi. sunt tñ substantiua q̄ntū ad officiū.
⁊ sic omne illud quod p̄t reddere suppositū i p̄posito p̄t dici substantiū.

¶ Et d̄r (similiū casuū) qz idēitas casuū ē signū idēitatis rei. qual' req̄ri-
tur in appositōe. **Et** dicit (ad eandē rē ptinētū) qz p̄structibilia i ap-
positōe habēt se sicut sup̄? ⁊ inferi? s; illa in eodē ptinēt ad idē. **Et** d̄r
(q̄ magis cōmune p̄cedat) qz hoc habz sp̄ modū dēterminābil' ⁊ cōfusi.
⁊ min' p̄mūe p̄ modū dēterminātis. sed dēterminās seq̄tur suū dēterminabi-
le. **Et** in p̄posito magis cōc d̄r illd̄ qd̄ est magis p̄fufuz. ⁊ nō sp̄ illud qd̄
plura significat. vt maria. qz maria q̄ndoq; ē virgo. q̄nq; est alia mlier.
ideo illud nomē maria dēterminatur p̄ virgo.

¶ Querit̄ vtz appō possz fieri inē d̄cōes diuersoz casuū. **Solutio.** nō.
vt dicit Alexander i tertū. **Et** h̄ ē vtz q̄n d̄cō n̄ p̄t regē diuersos casus.
q̄a tñc inē illos possz fieri appō fm̄ q̄sā. q̄uis n̄ sit de mēte alexandri.

¶ Querit̄ in q̄b' casib' possz fieri appositio. **Solutio.** i oib'. **Et** emplū
de nō. vt dñs iohes. de ḡs. vt aialis hois interest currere. de d̄tō. hoī
petro dedi panē. de accō. vt vterō hoicm petri. de v̄tō. hō petre stude.
de ablatiuo. vt ab hoīe iohē deus diligitur.

¶ Queritur. vtrū substantiua in appositōe posita possunt esse diuersoz
numeroz. **Solutio** sic. vt ciuitas atixene est pulcra.

¶ Arguit substantiua in appositōe ptinere ad idē. s; numer' singularis
⁊ plis nō p̄nt ptinere ad idē. qz numer' singularis vnū significat. s;
plis plura. mō vnū ⁊ pla sunt opposita. **Solutio.** vnū simplz dicitur et
plura totalit̄ dicta opponū. in vnū i aggregatōe. ⁊ pla p̄nt coicidere.
sic singularis fm̄ rē p̄gregat i se pla. **¶** Vel dicēdū qz d̄nt i mō f̄ndi. pos-
sunt tñ coicidere fm̄ rē. sicut vna ⁊ eadē res p̄t singularit̄ ⁊ plit̄ p̄ferri

¶ Tbi notādū qz appositio fit trib' modis ex substantiuis diuersoz nūe-
roz. **Pr̄o** cū alter substantiuoz caret nūero singulari. vt sol ē in piscib' ⁊
signo humido. **Aristoteles** vocat p̄bilo sopbiā atixenis vtz. **Secdo** cū
alter substantiuoz ē collectivū. **Virgili'.** Ite meē q̄ndā felix p̄c' ite ca-
pelle. p̄c' neutri generis modū nois collectivū habz sicut qd̄libz vnū er-
sale. **¶** Quid me ruere boues aial sine fraude volūq;. **Tercio** mō cū sb-
stantiua singularia min' p̄mūia copulata p̄iūctōe copulatiua apponunt̄
magis p̄mūi plis numeri. vt **Aoile** arma tua p̄baretrā ⁊ arcū. **¶** Item.
obtrulerūt ei mun' tra. aurū thus ⁊ myrrbā.

¶ Querit̄. vtrū in appositōe optet substantiua sp̄ esse exp̄ssa. **Solutio**
nō. sed potest fieri vno substantiuo exp̄resso. altero subintellecto. **¶** Unde
Quidius. Tāto est albula p̄ca subintellige aq̄. **¶** Albula nomē fluyū ē
generis masculin' s; ⁊ n̄ p̄t p̄strui cū noīe femi generis. **¶** autē nomina

De regimine nominatiui.

fluuiorū sunt generis masculini notat **Quid?** in hoc versu. Turbidus biternis ille fluebat aq̄s. vbi de cremera fluuiū loquit̄. **Quā** utrūq̄ istō latine dici p̄t. albula est pota. cremera est turbida. **Et** sic q̄dā dicunt q̄ noia fluuiorū in a termiata sunt generis dubij. **Et** q̄n dicit alexander q̄ sunt generis masculini p̄ illā regulā. **Que** sūt p̄p̄a fluuiorū pone ma rina. **Dicendū** q̄ hoc est vtz vt in plimū 7 nō vniuersaliter.

Querit̄ utrū magis cōe in appositōne sp̄ debz p̄cedere. **Solutio** sic fm cōstructōem 7 vt in plimū. q̄uis aliq̄n postponet̄ fm sitū. **Qui?** rō est. quia hoc fit (vt dicit **Aristo.** n. posteriorū) ad vitandū viciū nugati onis. **Et** q̄n in oppositū allegat̄ ista orō. sexta die creat̄ ē hō animal oim animatiū p̄stantissimū. ibi animal magis cōmune sequit̄. **Solutio.** hoc virtualiter est in diuersis orōibus. vt hō est creat̄. supplet̄. q̄ est animal oim animatiū p̄stantissimū. **Verū** nō omittit̄ nugatio. qz minus cōe bñ p̄t imo q̄nqz debz p̄cedere. tūc scz q̄n min⁹ om̄ie ē equocū. vt cāna vnda fluit. ibi cāna min⁹ om̄ie p̄cedit. qz plā significat. s. arūdinē. flu uiū 7 ptem gule. **Sile** repit̄ in plurib⁹. qz tūc min⁹ cōe fit magis om̄i ne p̄p̄ equocatōez suā. vt patet etiā de hoc noie canis. qz dicit. canis aial. canis stella. 7 canis piscis p̄ appositōem.

Arguit̄ appositio nō est figura. ergo rē. **Antecedēs** patz p̄ regulā **Pe** tribelye dicētis. duo noia substantiua ad eandē rē p̄tinētia debent poni i eodē casu. s. sic est in appositōe. vt patz ex ei⁹ diffinitōe. s. rē. **Solutio** nō est figura cōstructōis fm rē s. bñ fm modū. primo mō loquit̄ per belye. scdō mō alexander. **Sed** cōtra. nō est figura fm modū p̄stru ctōis. quia nō peccat p̄tra aliquā regulā p̄gruitatis. **Solutio** videt̄ pec care p̄tra regulā grāmaticalē pueroz dicentē. qz q̄n duo noia substan tiua simul conueniūt in orōe sine cōiunctōe vnū illorū est genitiui casus **Et** hoc etiā patet auctoritate **Pri**sciani. qui ponit cū alexandro ap positōnem inter figuras. qui est excellens auctor in grāmatica. ergo est 7 fi gura. per locū ab auctoritate.

Querit̄. qd est tunc viciū in appositōe. **Solutio** diuersi diuersimō de respondēt. **Quidā** dicūt viciū esse qz ibi ponunt̄ duo nomina substanti ua ex nullū illorū est genitiui casus. sed hoc nō vale. quia illa regula in telligitur q̄n substantiua p̄tinent ad diuersa. sed in appositōe p̄tinet ad idē. **Alij** dicunt qz viciū est. minus om̄ie exercere oī viciū nois adiecti ui. sed iterū hoc nō valet. quia om̄is figura p̄structōis debet peccare cō tra aliquā regulā cōgruitatis. sed exercere officij nois adiectiui nō est cōtra aliquā regulā congruitatis. **Ideo** salua reuerētia multoz appo sitio nō est figura p̄structōis fm rem sed fm modū tñ 7 apparenā. fm quā si locutus est alexander bñ dixit. quia videt̄ peccare p̄ regulam duozū substantiuozū quoz alterū debet poni in geniti uo. 7 talis appa rētia sufficit. **Sicut** i fili i ista orōne. hō ē alij⁹ est p̄stru ctio intrāsiua.

De regimine nominatiui

fm modū loquēdi. quia p̄structibilia ex modo loquēdi vidēt̄ p̄tinere ad idē. q̄uis nō fm rem. Ideo dicit̄ grāmatici q̄ vicīū appositōis est eclipsis. id ē defectus dictionis que s̄bintelligit̄. vt animal homo currit. id est animal ens vl̄ ex. stens homo rē.

Querit̄. vnde regunt̄ nomina substantiua in appositione posita. Solutio. si nō additur eis verbū p̄nunt̄ absolute. sed si verbū illis additur tūc magis cōe ab illo regitur ex vi p̄sone. s̄ min⁹ cōe ex vi appositōis.

Querit̄. in quo genere debet poni adiectiuū q̄ndo noīa substantiua in appositōe sunt diuersorū generū. Solutio. in eodē genere: numero et casu in quo ponit̄ substantiuū magis cōmune. vt ciuitas leodiū est pulcra. Ratio illi⁹ est. q̄ minus cōmune in appositōe habz rōem noīs adiectiuū: r̄ sic caret rōe noīs substantiuū. quod nō cōpetit magis cōmuni. ergo cū illo debz in accidētibus cōuenire. **U**bi notandū q̄ triplex est appositio. scz large siue p̄munit̄ dicta. r̄ habz fieri inter substantiuū et adiectiuū vce r̄ significatōe simul. vt hō albus. Sed stricte dicta habz fieri inter substantiuū et adiectiuū significatōe tm̄. vt magister paul⁹. r̄ talis oratio ē fm regulā petri belze simpliciter cōgrua. et cōsimiles. **L**uīus regula est ista. q̄ q̄ duo noīa substantiua ad eandē rem p̄tinēt̄ in vna oratōe cōueniunt debent poni in eodē casu. s̄z stricte habz fieri inter duo vera substantiua simpliciter. vt aīal homo. **E**x quib⁹ hāc breuissimā elicio r̄ optimā appositōis diffinitionē. Appositio ē magis p̄munit̄ p̄ min⁹ p̄mune ei p̄ime vnitū substantialis vniō

i. terciē i. p̄petati p̄ generalis q̄cunq̄ i. seruat̄
Terūe persone generaliter omnis habetur

i. nūs i. tm̄ i. excipias scz ego nos tu r̄ vs ab hac regula
Rectus: sed demas pronōia quattuor inde

Sentētia hui⁹ tercē ē. q̄ oīs rectus general̄ est terciē p̄sone. exceptis q̄t tuor p̄noībus. s̄ ego nos. q̄ sunt p̄me p̄sone. tu r̄ vs q̄ sunt scdē p̄sone. **Q**uī⁹ ratio est. quia oīs general̄ rectus significat cōfuse. sed int̄ tres p̄sonas terciā p̄sona ē magis p̄fusa. igit̄ oīs rect⁹ dicit̄ esse terciē p̄sone. **A**rguit̄. omnis rectus nō est terciē p̄sone. quia ego nos tu et vs sūt recti. tamen nō sunt terciē p̄sone sed p̄ime vl̄ secunde. ergo male dicit̄ omnis rectus. **S**olutio. rectus nō exceptus ab ista regula est terciē p̄sone. sed ista excipiuntur.

Contra sunt adhuc alij recti p̄ime p̄sone qui nō excipiunt̄. **A**ntecedens p̄batur de hoc nomine qui in hoc exemplo. ego sum qui sum. ibi q̄ est p̄ime p̄sone. quia reddit̄ suppositū verbo p̄ime p̄sone. **S**olutio. ē ibi euocatio. r̄ sic trahit̄ figuratiue ad officiū p̄ime p̄sone.

Querit̄. quottuplex est rectus. **S**olutio duplex. scz general̄ r̄ sp̄ialis.

Quis nūs ē terciē p̄sone p̄ter ego nos tu r̄ vs

De regimine nominatiui

generalis est n̄tus: specialis est vt̄s. Ratio q̄ n̄tus dicit̄ rectu s̄ gene-
ral̄ est ista. quia in nominatiuo generaliter fit impositio nois. vel ideo qz
ab illo generaliter inflectio casualis incipit. vel ideo quia generaliter
reddit suppositū verbo p̄sonali. Sic textus in hoc adverbio generaliter
debet exponi nominaliter. id ē generalis. et nō adverbialiter. qz tūc etiaz
p̄ueniret vocatiuo q̄ est rectus. quod est falsum. quia rectus specialis est
secunde p̄sone. sed rectus generalis est terciē p̄sone. vt vult ista regula.
vnde n̄tus dicit̄ rectus p̄marius ⁊ vt̄s rectus secū darius. qz secū dario
⁊ nō p̄cise significat recte sed cū cōnotatione excitatōis. Et illa est diui-
sio analogi in sua analogata. ergo nō oportet q̄ diuisum de quolibz mē-
bro diuidente verificet̄

Arguit̄ n̄tus nō dicit̄ rectus generalis. ⁊ vocatiū special̄. quia voca-
tiuus nō magis ad speciem p̄tinet q̄ n̄tus. neqz ois n̄tus ad gen̄ p̄tinet
cū sint multi noiatiui indiuiduoz quibz ratio generis nō cōuenit. So-
lutio. hoc argumētū vult ille magis gramaticus. Iohes synt̄bis p̄ for-
ti rōe. Sed ipse deceptus est ex ignorātia logice penes fallaciā equoca-
tōis. quia n̄tus in p̄posito nō dicit̄ rectus generalis eo q̄ significat na-
turā pluribz speciebz cōmunicabilē. vt genus acceptū logice. Sed ideo
quia generaliter reddit suppositum et p̄pter alias causas supra tactas.

Abi notandū q̄ generaliter venit ab illo nomine genus. ⁊ possēt tunc
tantū valere sicut vniuersaliter. vt cum dicit̄. omne animal habz sensū
tactus locutio est de vniuersis animalibz. sed ita nō capit in p̄posito. s̄
nominaliter. p̄pter rationē prius tactā.

Querit̄. quare plus determinat de illo accidente persona q̄ de alijs.
Solutio. quia p̄sona p̄supponit alia accidentia. Etia plures figure pec-
cant in p̄sona q̄ in aliquo alio accidente. vel quia auctor breui⁹ potuit se ex-
pedire de p̄sona q̄ de alijs accidentibz.

q̄tuor p̄noia erigūt .i. n̄tus .i. p̄sonā .i. p̄sonā
Ista vocant rectos ad primā siue secundā

De regimine n̄ti
positi in euocati
on

nomen ter p̄nomē p̄ verbū p̄ p̄nomē nomē t̄ ⁊ verbū secū
cie p̄sone me p̄sōe me p̄sōe 2^a p̄sōe cie p̄sone p̄sone

Pauper ego ludo: dum tu diues mediteris

p̄nomē p̄ nomē t̄ verbū p̄ p̄nomē 2^a nomē t̄ verbū secū
me p̄sone cie p̄sōe me p̄sone p̄sone cie p̄sone de p̄sone

Hos tui loquimur: dū vos timidi taceatis

Sententia est q̄ ista q̄tuor p̄nomina vocant rectos terciē p̄sone ad
officiū nomis prime vel secunde p̄sone. vt Ego paup ludo. tu diues me-
diteris. nos tui loquimur. vos timidi taceatis.

De regimine nominatiui

Querit. quid est officium prime vel secunde persone. **S**olutio. officium prime persone est reddere suppositum verbo personali prime persone. Sed officium secunde persone est reddere suppositum verbo personali secunde persone. Et si militer dicendum est de tercia persona.

Querit. quare prius determinat de appositione quam de euocatione. **S**olutio ideo. quia simpliciora sunt priora. sed appositio est simplicior. quod fit inter duo substantia eiusdem persone. **E**uocatio vero inter duo supposita diuersarum personarum. Et euocatio precedit conceptionem. quod idem est ante diuersum. sed in euocatione similiter in appositione constructibilia pertinent ad idem. et in conceptione pertinent ad diuersa. ergo procedunt conceptionem.

Queritur. quid est euocatio. **S**olutio. est immediata et intransitiua associatio duorum suppositorum diuersarum personarum respectu verbi prime vel secunde persone. quod cum supposito euocante et non euocato uenit in persona. **D**icitur primo intransitiua et intransitiua ad designandum quod supposita in euocatione pertinent ad idem. Et dicitur intransitiua in fine quosdam ad denotandum quod nunquam potest fieri a parte post. Et ideo dicitur suppositorum quod suppositum semper ante verbum constructum. Et dicitur in appositione substantiuo ad designandum quod potest fieri a parte post vel a parte ante indifferenter. Et dicitur diuersarum personarum quod inter supposita eiusdem persone non potest fieri euocatio. ut ille homo currit. quod simpliciter est illa oratio congrua. Et dicitur ad eandem rem pertinentium ad differentiam conceptionis. in qua supposita pertinent ad diuersa. Dicitur respectu verbi quod uenit in persona cum supposito euocante. quia si cum ambobus conueniret in persona oratio simpliciter esset congrua.

Arguit. multiplicato vno oppositorum multiplicatur reliquum. ergo ubi sunt plura supposita ibi sunt plura appositiones. consequentia probatur. quod suppositum et appositum sunt opposita. **S**olutio. licet sunt duo supposita partialia. est tamen vnum suppositum totale.

Contra. sunt duo supposita totalia. quod quilibet potest reddere suppositum verbo personali. ut ego verbo prime persone. sed diues verbo tercie persone. **S**olutio. hoc verum est ordinibus simpliciter congruis: ubi quilibet exercet suum proprium officium. Sed hic vnum suppositum trahit ad officium alterius. et habent modum vni totali suppositi quod requirit vnum appositum.

Querit. quare prima persona non euocat secundam sicut terciam. et sicut secunda terciam. **S**olutio. supposita in euocatione debent capi pro eodem. sed prima et secunda persone sunt ita distincte in suis modis significandi quod nequaquam possunt significare eandem rem. quod prima significat per modum loquentis de se. secunda per modum ad alium ut ad alium qui sunt penitus distincti et oppositi modi. ergo non potest dici. ego tu ludo. quod ego me tu te sunt res distincte. **I**nde est quod prima persona bene accipit secundam sed non euocat.

De regimine nominatiui

quia in conceptōe supposita supponit p̄ diuersis. Sed tertia p̄sona de qua fit sermo fm̄ Remigii est quasi media inter primā et secundā. S; mediū sapit naturā vtriusq; extremi. ideo potest euocari ⁊ trahi ad officiiū prime vel secunde p̄sonae.

Querit. an ne alia p̄nomia q̄ p̄me v̄l secūde p̄sonae possunt euocare. **Solutio** sic. qz fm̄ Priscianū p̄nomia tertiae p̄sonae p̄nt euocare ratioe suoz p̄mitiuozū inclusozū. vt meus tuus suus noster vester. qz meus includit p̄mitiuū mei. ratioe cui? p̄t euocare. **Exemplū.** vt meus liter ē in scholis qui serito. in qua oratōe meus gr̄a sui p̄mitiuū mei euocat q̄ ad officiiū prime p̄sonae. Et similiter dicendū est de alijs

Arguitur Alexander dicit. Ista quattuor vocāt rectos. Ergo hoc est falsum. **Solutio.** locus ab autoritate nō tenet negatiue. Vel dicēdum qz p̄ ista quattuor nō vult alia excludere quib; simile officiiū incumbit. quia de similib; idem est iudiciū. p̄mo topico:ū

Querit. an vnū nomen p̄t euocare aliud. **Solutio** fm̄ q̄sdaz sic. vt o petre vn? clericus stude. ⁊ sic p̄dicta regula non intelligit exclusiue s̄ inclusiue. Sed tamē mihi videt q̄ illa euocatio fiat gratia suppositū includi. scz tu. quia suppositū euocans in euocatōe debet reddere suppositum v̄to p̄sonali. licet alij dicunt qz hoc fit in euocatōe indirecta: ⁊ nō i euocatōe directa. sed v̄trob; mihi videt esse equalis ratio quantum ad h̄ qz potest reddere suppositū v̄to. **Ubi notandū** qz duplex est euocatio. scz directa ⁊ indirecta. Directa est in qua ambo supposita sunt nominatiui casus. vt patet in exemplis textus. S; euocatio indirecta est in qua ambo supposita nō sunt eiusdē casus. vt in p̄dicto exemplo

Querit. vtrū vnū nomē tertiae p̄sonae possit euocare aliud. **Solutio** n̄. qz vnū nomē tertiae p̄sonae nō significat certi? q̄ reliquū. Et qz vnū nomen tertiae p̄sonae nō est dignius reliquo. ergo nō euocat vnū reliquū.

Ubi notandū qz fm̄ aliam diuisionē duplex est euocatio. scz explicita ⁊ implicita. Explicita est quādo ambo supposita expr̄imunt. Sed implicita est quādo vnū expr̄imit. alterū vero intelligitur. vt petrus scribo. peccatores rogamus.

Querit. quot modis fit euocatio implicita. **Solutio.** quin; modis. Primo quādo p̄sona euocata est adiectiuū compabile. vt paup; scribo. Secūdo quādo p̄sona euocata est nomē distributiū. vt oēs gaudem;. Tercio fit p̄ hoc p̄nomen ip̄e. vt ip̄e dico. Quarto p̄ relatiuū qui. vt sum q̄ sum. Quinto p̄ participiū. vt scribens sedeo. quiescēs dormio.

Querit. qd dicendū est de ista oratōe. Nos wilhelm; in adamus et de similib;. **Solutio.** in talibus locutiōibus est duplex viciū. Primo in eis est viciū p̄sonae. ⁊ h̄ excusat p̄ euocatōem. Secdo est ibi viciū numeri inter adiectiuū ⁊ substantiuū. ⁊ illud excusat p̄ alio p̄bēcā. fm̄ quam nu.

De regimine nominatiui

metus ponit p numero rōe dignitatis. v'l p vnā figurā q̄ dicitur lepos. et h̄ fieri qm̄ causa dignitatis v'l reuerētie n̄uer? plural' ponit p singulari.

Querit. quare nō scribit in litteris magnoꝝ. **E**go wilhelmus. **S**olutio. ratōe humilitatis. ad denotandū q̄ talis act? p̄ncipis nō attribuit sue particulari persone p eius solā discretōem. s̄ ascribitur ei cū suis membris et consiliarijs.

Querit. quid ē viciū in euocatōe. **S**olutio. q̄ p̄sona euocata discontenit cū verbo in p̄sona. **E**t q̄ patz q̄ ē figura. qz peccat d̄ scdaz regulā p̄gruitatis. **E**t sunt due rōes illud viciū excusantes. **R**ō q̄ p̄t fieri est dignitas p̄sonē euocatōis sup̄ p̄sonā euocatā: rōe cui? trahit ip̄m i suum officiū pagendū. **S**ed rō q̄re optz fieri est exp̄ssio sentētie s̄ breuilo q̄o. qz breuio? dicit. **T**u paup ludis. q̄ tu q̄ es paup ludis.

Arguit. euocatio nō est figura rōib? excusabil'. pbat p̄ Priscianuz dicentē. qui dicit Appollon? scribo p̄mittit soloecismū figurā itolerabilem. ergo rē. **S**olutio. v̄z est si capiat illa orō s̄m se absqz subintellectione alicui? suppositū qd̄ conueniat cū verbo exp̄ssio in p̄sona. mō i orationib? in q̄b? est euocatio implicita s̄ intelligit tale suppositū.

Ubi notadū q̄ quidā voluerūt dicere euocatōez nō esse figurā viciolam. **U**t contra hāc regulā grāmaticalē suppositū et appositū volūt esse similia p̄sonaz habētes s̄ esse verū qm̄ verbū habz tm̄ vnū suppositū. sed in euocatōne habz duo supposita. et vtriqz nō p̄t esse conforzme. sed euocato tm̄ si in illo cū verbo esset difformitas oratō esset oīno viciosa.

Sed ad hoc s̄m veritatē potest primo respōderi. q̄ licet sunt duo supposita partialia. est tm̄ vnicū suppositū totale. et illud suppositū totale q̄ria vni? partis deficit in conformitate p̄sonē ad verbū. ergo orō simpliter dicenda est viciosa. **E**t q̄ sit vnū suppositū totale patz. quia ē tm̄ vnū appositū. ergo etiā tm̄ vnū est totale supposituz. p̄sequētia patet. qz multiplicato vno oppositorū multiplicat et reliquū. **S**ecundo dicendum est. posito illo q̄ cū supposito euocatē in p̄sona cōueniat sicut verum est. tamē illud suppositū sumptū absolute nō comparat ad actuz verbi egredientē a tali supposito nisi mediāte conditōne supaddita ipsi supposito euocanti que explicat p̄ terciā p̄sonam. et gratia illi? est aliuf sensus q̄ si solū cū p̄ncipali exprimeret supposito. et quia illud nomē est alicuius determinate p̄sonē habens ex p̄pria natura vim reddendū suppositū verbo p̄sonali terciē p̄sonē ab illa persona retorquet ad officiū p̄rie p̄sonē ad actū correspondētē illi p̄rie p̄sonē v'l euocanti. id in illa s̄m veritatē est virtus vicij existens. et p̄sequētia oratio est viciosa excusabil' tamē vt p̄z ex dictis. **U**n̄ illō qd̄ dictū ē de vicio in euocatōe existente etiā p̄t manifestari ex diueritate viriū illoꝝ duoz suppositorū. quia p̄sona euocans regit a verbo a p̄eante ex vi p̄sonē. s̄ p̄sona

b 5

De regimine nominatiui

Euocata regitur ab eodem verbo et vi euocatōis. Sed illa vis fundat̄ sup̄ modū essendi qui fundat modū significandi cū disproporōe exercu-
sabili relata ad actū verbi aliene p̄sone. Unde finaliter elidēdo illā op̄-
nionē quādo dicunt. verbū debet se conformare cū p̄ncipali supposito
dicendū q̄ hoc est verū in oratōibus simpliciter congruis et nō figurati-
uis. vt in proposito.

receptionem conceptionē conceptionē s̄. in p̄mū s̄ se p̄tinet
p̄sonarum generum numerozū

**Triplex est cō-
ceptio. s̄. p̄sonaz
generū et nume-
rozū**

Personas genera numeros conceptio iungit

Sententia est. q̄ triplex est conceptio. scz p̄sonaz. genex et numero-
riū. **Ubi notandū q̄ p̄us diuidit conceptionē q̄ diffinit. quia oē mul-
tiplex prius est diuidendū q̄ diffiniendū. Sed p̄ceptio in p̄muni cōsi-
derata est quid multiplex vt patet in textu. ergo prius diuidit. Et iā vt
collatur confusio apud intellectū qui vt̄t̄ diuiso tanq̄ indiuisibili et ecō-
uerso. vt dic̄t̄ primo celi. facit confusionē apud intellectū. q̄ uis sit ser-
monis idētitas. Sed ratio ordinis ad p̄iora patet. quia idē est ante
diuersum. vt patuit in euocatōe. ergo rē.**

**Arguit̄. quadruplex est conceptio. ergo diuisio in textu est insufficiēs
Antecedens p̄bat. quia est aliqua conceptio casuū. Solutio. illa comp-
hendit̄ sub conceptōne p̄sonazū indirecta. Unde licet alexāder eā non
ponit explicite. tamē elici potest ex dictis suis. **Ubi notādū q̄ conceptio
casuū est ponenda. quia sicut penes diuersitatē p̄sonazū causat̄ cōceptio
p̄sonarū. ita penes diuersitatē casuū debz causari p̄ceptio casuū.****

**Querit̄. quid est p̄ceptio in cōmuni. Solutio. est figuratiua associa-
tio duoz̄ vel pluriū cōstructibiliū diuersoz̄ accidentiū grāmaticalium
ad diuersas vel tanq̄ ad diuersas res p̄tinentiū mediante p̄iūctōne vel
alio p̄simili respectu terciū qd cōformat se cū cōstructibili concipiēte et
nō concepto. Dic̄t̄ primo diuersoz̄ accidentiū in cōmuni. ad signifi-
candū q̄ conceptio habz fieri s̄m quattuor accidentia. scz p̄sonā gen⁹
numerū et casum. Dic̄t̄ Lad diuersas res p̄tinentiū p̄pter appositō-
nem et euocatōem in quibz cōstructibilia p̄tinent ad idē. Et dic̄t̄ Lre
spectu terciū. In quā illd̄ aliqñ est verbū. et aliqñ adiectiū. Itē viciū et ra-
tiones excusantes et sequentibz patebunt.**

**Querit̄. qd est cōceptio casuū. Solutio. ē mediata et copulatiua asso-
ciatio pluriū p̄structibiliū diuersoz̄ casuū ad diuersa p̄tentiū respectu
verbi cōformantis se cū casu p̄cipiēte et nō p̄cepto. vt tu mecū gaudem?**

**Arguit̄. In conceptōe casuum debet esse casus concipiēs et casus cō-
ceptus. sed in ista oratōe. Tu mecū gaudem? nō est casus cōceptus.
quia mecū est aduerbiū quod nō est alicuius casus. Solutio. verum est**

De regimine nominatiui.

quādo capit dictionaliter. sed hic capit orationāliter. quia valz tñi scud cum me. **¶** Viciū est ibi q̄ verbū discōuenit eū casu p̄cepto in rectitudi ne. Sed ratio q̄ p̄t fieri est dignitas casus cōcipientis sup casū p̄ceptū quia rectus dignior est obliquo sicut habitus priuātōe. Sed ratio qua re oportet fieri est exp̄ssio sentētie sub breuiloquio. Ex quo patz q̄ ē figura constructōis. in quod cōsentit **A**tholicon.

¶ Querit. utrū ponenda sit cōceptio numeroꝝ. Solutio sic. qz sic p̄pter p̄ter discōueniētā verbū in p̄sona cū supposito concepto ponit p̄ceptio p̄sonariū. ita p̄pter discōueniētā verbū cū supposito partiali p̄cepto in numero est ponenda cōceptio numeroꝝ.

¶ Arguitur. ista oratio. scholares et p̄sbyter cantant est simpliciter cōgrua. p̄batur. qz duo singularia adiuuicē copulata p̄ coniunctionē copulatiuā equipollent vni plurali. ergo a maiori vniū plurale et vniū singulare similit̄ equipollent. Solutio. illa singularia simul sumpta licet eq̄pollent vni plurali. tamē est partialis discōueniētia vniuscuiusq̄ p̄ se cū numero plurali que nō est in cōceptione numeroꝝ i numero p̄cipiēte cū verbo v̄l adiectiuo qz est pl̄is numeri. sed solū in p̄cepto. qz est singularis numeri. rōe cuius patet viciū esse in respectu vniū singularis ad alterū plurale. Ratio q̄ p̄t fieri est dignitas numeri p̄cipiētis sup numerum conceptū. rōe cui⁹ dignitatis tr̄abit numer⁹ p̄ceptū ab officio p̄p̄o ad officii alienū. Rō qzre oportet fieri est exp̄ssio sine sub breuiloquio.

¶ Contra. ergo Alexander est diuinit⁹ nō ponēdo qd sit cōceptio numeroꝝ. Solutio. alexander idco nō ponit eā: vt qdam dicūt: quia non fuit illius mentis q̄ esset figura. Et tamē ponit eā enumerādo. quia dicit scōdo topicōꝝ. q̄ loquendum est vt plures. sapiendū vero vt pauci. Ideo locutus est in diuidēdo s̄m opinionē alioꝝ. S̄z melius videtur esse dicendū. scz q̄ eius cognitio facilliter ex dictis alexandri in alijs figuris potest elici. ergo nō posuit eā. consequens patet. quia ars est circa difficilia. quod ergo nō est difficile nō est necessariū illud poni i arte. Et tamen est figura constructōis.

¶ Quid est cōceptio numeroꝝ. Solutio. est mediata et copulatiua associatio pluriū suppositoꝝ diuersoꝝ numeroꝝ ad diuersa p̄t̄ nentium respectu verbū v̄l adiectiuū p̄formātis se in nūero p̄cipiēte et nō p̄cepto. Exēplū. vt lapides et lignū perierūt. Scholares et p̄sby cātāt missam.

¶ Vbi notandū q̄ numerus plural' detet concipere numerū singularē. Cuius ratio est. quia numer⁹ pluralis significat p̄ modū totius multitudinis. et numerus singularis significat p̄ modū partis illi⁹ multitudinis. ergo numerus pluralis est dignior numero singulari.

¶ Notandū q̄ quidā volunt dicere cōceptionē casuū et numeroꝝ non esse viciōsas. quia cōceptio casuū facta est ad hanc regulā. Duo

De regimine nominatiui.

Supposita. quorum alter est nri casus. et alter ablatiui casus p̄iuncta p̄posi-
tione cū: possunt supponere verbo p̄sonali finiti modi: vt pet̄r̄ cū paulo
legunt. Sed hoc nō est ver̄ nisi in quātū ille ablatiuus p̄t̄ resolui in nri
et p̄positio cū in p̄iunctione et. q̄ copulat illos duos n̄ōs. qui si fuerint
diuersorū numerozū: viciū causant tunc et conceptionem numerozū.
¶ Mel dicunt ad istā regulā. Duo supposita quoz̄ alter ē acci casus. al-
terū ablatiui casus cōiuncta p̄positōe cum possunt supponi verbo infini-
ti modi. vt credo pet̄rū cū paulo reuersuros esse. Hoc itez̄ nō est veruz̄
nisi alterz̄ resoluat in accusatiuz̄ et cū in et. vt dicendo. credo pet̄rū et
paulū reuersuros. Et addit etiā p̄ceptōez̄ numeroz̄ nō esse viciōsam
quoniā facta est ad istā regulā. Duo supposita v̄l substantiua diuersoz̄
numeroz̄ p̄iuncta p̄iunctōe copulatiua aut p̄positōe cū volūt p̄strui cum
verbo v̄l adiectiuo pl̄is numeri. vt magister et discipuli sunt p̄bi. Et q̄
iste orōes nō sunt viciōse. qz̄ nō indigēt aliqua excusatiōe. Que opinio
fundata est in ista regulā. Duo supposita singularia copulata cōiunctōe
copulatiua equipollent v̄ni plurali. Et qua primo dicendū est ad cōcep-
tionē numerozū q̄ in cōceptōe numerozū sunt duo supposita quoz̄
vnū est singularis numeri. alterū vero pluralis numeri. Sed ista regu-
la tangit tantū duo singularia. ergo nō pōt tollere conceptōem nume-
rozū. et p̄ p̄sequis opinio illozū quantū ad hoc simpliciter est falsa. quia
et fundamento falso p̄cedit. Et posito q̄ ita estz̄ adhuc nō possunt p̄ba
re intentū. quia licet duo singularia equipollent v̄ni plurali. tamē ma-
net adhuc talis differētia. qz̄ in equipollentibus manet partialis discō-
ueniētia in aliquo accidēte respectu verbi vel adiectiuī. ergo i illo argu-
mēto sunt decepti penes fallaciā accidentis. Unde simile habet̄ primo
posteriorū. licet omnia inferiora simul sumpta equipollēt suo superiori.
si tamē passio superioris illis inferioribz̄ simul sumptis assignat̄ inesse v̄-
niuersali error est in assignatiōe v̄niuersalis. Et ex simili fundamento
p̄ceditur contra eos de conceptōe casū.

**De regimine nri
positi in cōcepti-
one p̄sonatū**

Personas sibi dissimiles conceptio iungit
i. supposita diuersaz̄ p̄sonaz̄ .i. p̄sonaz̄ associat
 etiā p̄ illā p̄iunctōez̄ copulatiuā locatā .i. p̄sonaz̄ fieri bz̄
Ac per et in medio positā conceptio fiet
.i. anteponat̄ .i. p̄sonatū fieri potest
Si preponatur cōceptio nulla paratur
.i. p̄sona .i. in p̄sona .i. petit̄ appositū obseruare
Concipiens simile sibi vult verbū retinere

De regimine nominatiui

Sententia est q̄ conceptio personarū habz fieri inter dissimiles p̄sonas. id est inter supposita dissimiliū p̄sonarū p̄ coniūctōem copulatiuā in medio posita: non autē in principio. eo q̄ tūc nō habet fieri cōceptio p̄sonarū. in qua verbū debet cōuenire cū supposito cōcipiente in p̄sona. **Unde Virgili?** *Egregiā vestro laudem ⁊ spolia ampla refertis.* **Etiam** potest fieri per q̄ repetitū. vt **Tuq̄** puerq̄ tuus luditis. **Similiter** per ⁊ repetitū. vt et tu ⁊ petrus datis.

Querit. quid est conceptio p̄sonarū. **Solutio.** est mediata ⁊ copulatiua associatio duorū suppositorū diuersarū p̄sonarū respectu verbī pluralis numeri quod p̄format se cū supposito concipiente in p̄sona. et nō cū supposito cōcepto. **Dicit̄** p̄mol suppositorū ad designandū q̄ p̄ceptō ista solū habz fieri a partecante. qz suppositū a partecante construit ex sui ratōe. vnde. **Hoc** rectū ponis. hinc p̄sonale locabis. **Et dicit̄** *mediata* id ē mediante iūctōe. quia illi⁹ est cōiūgere diuersa. sed supposita in cōceptōe p̄tinet ad diuersa. **Et dicit̄** copulatiua lqz debent ordinari ista duo ad vniū terciū p̄pter diuinctiuā que disiūgit. **Et** debz esse i medio posita. quia habz cōiūgere quod ad ratōem mediū extrema adiūctiōem vniētis p̄tinet. nisi fuerit cōiūctio enclitica. que licet ex sua natura postponit. tamē s̄m virtutē cōiūgendi est in medio. **Et dicit̄** *re* spectu verbī pluralis. qz si esset singularis numeri oratio nō esset conceptoria. vt ego ⁊ tu scribo. ⁊ hoc ideo qz duo singlaria copulata requirūt vniū plurale. **Et dicit̄** *p̄formatis* se cū supposito p̄cipiente ⁊ nō cōcepto. ad denotandū viciū in p̄ceptōe personarū.

Arguit̄. hic est conceptio p̄sonarū. ego tuq̄ damus. tñ iūctio nō ponitur in medio. ergo male dicit̄. mediata ⁊ copulatiua associatio. **Solutio** verū est s̄m vocem. tñ s̄m rē ⁊ vim copuladi ponit in medio.

Contra. nihil agit ante se. sed illa cōiūctio qz ponit post illa supposita. ergo illa nō cōiūgit. **Solutio.** s̄m ornatū postponit tamē s̄m constructionem in medio ponitur.

Arguitur. in p̄ceptōe non sunt duo supposita. ergo male dicit̄. duorū suppositorū. patet in hoc exemplo. **Tu** mecū iuratēnem. ibi s̄z tñ me est ablatiui casus qui nō p̄t esse suppositū. **Solutio.** diffinitio loquitur de conceptōe directa. qualis nō est hic.

Arguit̄. male dicit̄ diuersarū personarū. quia hic est p̄ceptio p̄sonarū dominus seruusq̄ p̄cauit. tamen ambo supposita illa sunt terciē persone. **Solutio.** diffinitio intelligit̄ de conceptōe. p̄prie dicta. sed hic est conceptio cōmunit̄ dicta.

Arguitur. male dicitur respectu verbī pluralis numeri. qz etiā potest fieri respectu verbī singularis numeri. patet in hoc exemplo. *soci⁹ meus ⁊ ego disputo.* **Solutio.** ibi est Zeugma.

De regimine nominatiui

Queritur, qd est ergo viciū in pceptione psonarū. **S**olutio illud qd suppositū pceptū disconuenit cū verbo in persona. **R**atio q̄ potest fieri ē dignitas psonae concipiētis supra conceptā psonā, que dignitas prius declarata est ibi. **I**nter psonas, ratione cuius trahit psonā conceptā a suo pprio officio ad alienū. **S** ratio quare optet fieri est expressio sententiae sub breuiloquio. **U**bi notandū qd quidam dicunt conceptionem personarū non esse orationē viciōsam, quia nō est viciū qd illō suppositū verbo est dissimile quod nō debet ei esse simile. **S**icut nō est viciū in humana forma pedem esse dissimile manib⁹, quia alias effet viciatū corpus humanū, et nō posset exercere diuersas opatōes ad quas organa sunt ordinata. **E**t dicunt eā esse factā ad intentionē istī⁹ regule. **S**i duobus suppositis diuersarū personarū quoz alterū ē primae personae apponatur verbū plurale illud erit p̄e personae. **S**olutio illius regule, hoc in proposito verū est, vt dicit Alexander. **C**oncipiens simile sibi vult verbum retinere let ergo per istam regulā nō respondet conceptionē ea rere vicio, quia p̄ter illā conuenientiā est adhuc disconueniētia suppositi concepti cum verbo, in quo notat viciū. **A**ut ad istam, **S**i duobus suppositis diuersarū personarū: quoz alterū est secundae personae, alterū tertiāe personae postponat verbum plurale illud erit secundae personae. **A**d illam similiter dicendū est, quia non habet plus et istis regulis q̄ qd verbum debet esse simile in persona cum dictione p̄cipiente et non concepta, et sic manet viciū. **E**t quando dicūt, qd cum illo non debet conuenire, vt patet in exemplo prius allegato de forma humana. **D**icendū qd nō debet esse simile fm̄ essentiā in psona, sed fm̄ officium, iam illud est viciū esse tertiāe personae, et reddere suppositū verbo primae personae, quia illud est extra eius potestatem et naturā, et sic fit hoc in virtute p̄me personae ad cuius officium trahitur. **N**ec simile est illud exemplū, quia dissimilia organa sunt data corpori ad exercendū diuersas operationes, quia natura humana est multipliciter ancilla, vt dicitur primo metaphisice. **S**ed in istis orationibus ordinant duo supposita diuersarum personarū ad principandū vnum actū pluraliter significatū, ergo illud exemplum proposito nostro est contrariū, et per consequens cōceptio personarū relinquitur viciōsa.

Querit, quare nō facit aliquā figurā penes comparationē et qualitatem: sicut penes personam numerū et casum. **S**olutio, illa sunt accidentia partū orationis absoluta. **I**sta autem sunt respectiua accidentia, et penes haec variatur congruitas

i. q̄ secunda et tertiā
i. p̄cipit concipiāt primā

Prima duas alias recipit: sed non viceversa

De regimine nominatiui

ceptione faciens .i. secunde tribue .i. psona q. tertia concipi
psone at secundā

Concipiens medie da ternā: nec retrouerte,

hic prima psona pcepit scdas hic pma persona pcepit tertiā:

Sic ego tuqz damus, ego te fraterqz rogam?

hic secunda psona pcepit tertiā

In fraterqz datis

Sententia est q. prima persona concipit secundā et tertiā. vt ego et petrus legimus. sed nō viceuerfa. id ē secunda et tertia nō possunt concipi pe primā. Deinde dicit. Concipiens. id est conceptionē faciens da ternam personā medie. scz secunde. nec retrouerte. quasi diceret: q. secunda persona concipit tertiā. sed tertia nō potest concipere secundā. **Ex**empla patent de se in textu.

Dubitatur. quare prima persona potest cōcipere secundā et tertiā: et nō e conuerso. **S**olutio. magis dignū debet concipere minus dignū. sed pma persona est alijs dignior. ergo illas cōcipit. quia demonstratio facta per primā certior est. quia significat rē p̄sentē. et quia significat rem de se loquentē: sed illud quod de se loquitur est p̄sēns sibi. **S**ed secūda persona significat magis cōfusa. quia significat rem p̄sentem vel absentem tanqz p̄sentē. prima tñ rem p̄sentē. **S**ed tertia rē p̄sentē vel absentem indifferēter. **S**ed secunda licet quādoqz significat rē absentem. tamen hoc fit p̄ modum p̄sentis. quod nō cōuenit tertię persone. q̄ certior dicitur ea. **E**t quo patet q. iste tres persone differūt in gradu certitudinis. quia prima certissima. secūda certior. tertia pfusissima. **Q**uod patet. quia prima psona sola vocis expressione certam rē demonstrat. vt dicendo ego. ibi ego me demonstrat. **S**ed secunda persona vltra vocis expressionē requirit corporalē indicationē oculoꝝ ad rem demonstratam. tertia persona vltra iam dicta requirit signū plus corporale. per caput scz. vel per manū vel aliud signum.

Arguitur. tertia psona potest concipere primā. quia dicit Virgilius. ypicus et pelias mecu deuellimur amto. ibi ypicus et pelias cōcipit me prime persone. **S**olutio. in illo exemplo tertia psona precedit fm locutionem. sequit tamen fm verū ordinē conceptōis.

Contra. conceptio personarū habet fieri inter tertiās psonas. quaz vna precedit alterā fm verū ordinē conceptōis. **A**ssumptū probatur per Alexandrū dicentē. **C**oncipit in ternis que primo locatur in illis. **S**olutio. ibi loquitur large de conceptōe. vt ibi patebit.

Nota. q. duabus de causis dictio concepta p̄ponit dictioni p̄cipiētis.

De regimine nominatiui

Primo causa honoris. vt pater tuus et ego volentes querebamus te. ibi causa honoris vel humilitatis proponitur. Secundo causa dignitatis. vt magister et ego disputamus de trinitate personarum.

Quotuplex est dignitas. Solutio duplex. Una est dignitas potestatis et realis. sicut papa alijs hominibus dignior est. et de illa non est adpositum. Alia est dignitas grammaticalis. que attendit ex certitudine in modo significandi vni dictionis super aliam. et sic capit in proposito. quasi dicitur. prima vel secunda persona est dignior tertia.

p illa ppo
tionem
i. in nullo tpe p illa con-
iunctioem
s. personarum fieri babz

Per cum sed nunquam per vel conceptio fiet

Exemplum in quo illa prima persona me concipit illam secundam personam tu mediante illa propositione cum respectu illius verbi debet quod format se cum supposito concipiente. scilicet me.

Tu mecum iuste debemus iura tenere

Exemplum in quo illa prima persona ego concipit illam tertiam personam petro mediante propositione cum respectu illius verbi pluralis numeri gaudemus quod est eiusdem persone cum supposito concipiente. scilicet ego.

Sic ego cum petro gaudemus iura tenendo

Sententia huius textus est quod conceptio potest fieri per cum. vt patet in exemplis textus. sed non per illam coniunctionem vel. unde non fit conceptio dicendo. ego vel tu lego.

Queritur. quare conceptio personarum potest fieri per cum et non per vel. Solutio. ratio primi est. quia illa propositio cum equiualeat coniunctioni et per quam potest fieri conceptio personarum. vt ego cum petro exponitur sic. ego et petrus gaudemus. Et illa propositio cum non debet capi associatiue. vt ego cum petro curro. quia sic potest constructi cum verbo singularis numeri terminum. Sed debet capi copulatiue vt denotat actum attribui duobus suppositis equaliter. et tunc causat inter duo supposita equiualeantiam pluralis numeri. vt patet in proposito. Sed ratio secundi est. quod scilicet non potest fieri per vel. quia in conceptio personarum debet poni verbum pluralis numeri. cuius actus debet attribui suppositis coniunctim et eque primo. Sed vel distinguit et notat actum verbi conuenire vni supposito. Si autem hoc fieret in conceptio personarum vix differret a zeugmate in quo actus verbi prius attribuitur vni quam alteri. vt fortes currit et ego.

Arguitur. maior est conuenientia inter et et vel: quam inter et et cum. ergo si per cum potest fieri conceptio personarum etiam per vel debet fieri. quia et et vel ambo sunt coniunctiones. sed cum est propositio. Solutio. licet magis conueniunt ad modum significandi generale essentialiter quia ambo sunt coniunctiones

De regimine nominatiui

tm et r cu magis conueniunt accidentaliter quo ad copulationem. qz illa ppo cu copulat sicut et. **¶** Vel vel fm modu significadi specificu distingit.

¶ Contra. illa ppositio cu no pt copulare. & solutio e falsa. ans pbat. qz qd puenit alicui essentialiter no pt alteri puenire essentialiter. s copulare essentialiter puenit pinctioib. & nulla ppo copulat. minor ptz ex diffinitioe pinctiois. q est q ptingit r ordiat ceteras ptes in ordo. **¶** Dicendum non puenit sibi copulare in qntu est ppositio: s in qntu includit pinctioem et.

¶ Contra. vna spes no includit in alia. sed illa ppositio cu r illa conuenticio r sunt distinte specificice et generice. ergo r. **¶** Solutio. maior vera e formaliter. non tamen virtualiter seu equaliter.

¶ Querit. quotuplex est coceptio psonaru. **¶** Solutio. duplex. s. simpliciter et explicite. **¶** Simpliciter e qn suppositu picipies intelligit. **¶** S. explicite est qn suppositu picipies exprimit et no subintelligit. **¶** Itē fm alia diuisione duplex est pceptio psonaru. s. directa r indirecta. **¶** Directa est qn supposita sunt utri casus. vt ego tuqz dam. **¶** S. indirecta est qn persona picipiens et psona pcepta sunt diuerso casu. vt ego cu petro legim.

¶ Querit. qe figure tangunt in h exemplo. **¶** Tu mecu. **¶** Solutio. qrtuor. **¶** Primo coceptio psonaz. vt ptz i tertu. **¶** Secdo coceptio casuu. qz utus picipit ablatiuu. **¶** Tercio anastrophu. qz ppositio ponit post suu casuale. **¶** Quarto antiptosis. quia ablatiuu ponit pro nominatiuo.

¶ Querit. quot modis capif vel. **¶** Solutio. multis modis. qz qnqz valet tm sicut etia. vt comes vel grex. i. etia sp maximas grates mibi agebat. **¶** Qnqz idem est qd saltē. vt in seqntia. **¶** Si no suis vartib credat vl gentilib. **¶** Qnqz accipit distiunctiue r ptingit dictōes. vt oē anial ē rōnale vel irrōnale. **¶** Vel ptingit ordēs vt hō est asinus vel deus est. **¶** Qnqz accipitur pinctiue. vt si pater vl mater iusserint.

i. tm i. p vtm s. psonaru

Sed no per quantu fiet conceptio casuum.

i. vtus i. si ordo **¶** Exēplū i q scda psona tu picipit terciāz. s. tu. **¶** respectu verbi rogate pformāt se cū tu i psona

Si quis desit: tu petre tuqz rogate

¶ Exēplū in q illa scda psona subintellecta. s. tu picipit terciā psonaz scz tuis socijs. mediāte illa ppositioe cū. respectu illi? verbi orate. quod ē eiusdem psonae cum supposito cōcipiēte. scz tu.

Quqz tuis socijs orate sacer dionisi

¶ Sententia est q coceptio psonaru no habz fieri p vtm casum si dictio concepta caret vto. **¶** No hui? ē. quia pceptio fit tantu ex casib? q possunt reddere suppositu verbo psonali. qles sunt utus actus r abltus

¶ c

De regimine nominatiui.

In nom̄ vel accusatiuū mutabil. vt ego ⁊ tu legim⁹. ego tecū legim⁹. me ⁊ te legere tonū ē. me tecū legere tonū est. In q̄b⁹ orōib⁹ text⁹ ē p̄ceptō implicita. qz suppositū p̄cipiēs intelligit. ⁊ indirecta. qz dictio p̄cipiēs ⁊ p̄cepta sunt disticti⁹ casuū. ¶ Et licz in verbo plis nūeri simplz sumpto n̄ possz intelligi suppositū singularis nūeri. tñ bñ pōt fieri s̄ qñ verbū cū vno supposito directe vl̄ indirecte exprimit. vt in orōib⁹ text⁹ i q̄b⁹ includit suppositū tu. cū vtūs nō reddat suppositū. qz oē qd̄ reddit suppositū verbo p̄sonali p̄t apponi verbo substantiuo. Sed vtūs nō p̄t poni p̄ verbū substantiuū. vt patz ex dictis. ergo rē.

¶ Notandū qz Alexander loq̄t p̄ditionalē. vt si vtūs nō p̄t reddere suppositū p̄ ipm̄ nō p̄t fieri p̄ceptio p̄sonaz. Et qz tpe alexandrī de illo fuerūt due opinioēs. ideo suspensūa ponit sententiā. S̄z vera ē illa opinio q̄ dicit qz vtūs nō p̄t reddere suppositū verbo p̄sonali. qz sibi deest rō p̄ncipi. vñ dicit Florista. Excipies quintū tu quēlibz esse solutū. Et nō dicat qz ab vlla parte regat. ergo nō est suppositū.

¶ Arguit. vtūs regit ab illo aduerbio vocādi o. ergo male dicit Florista. Excipies quintū tu quēlibz esse solutū. Dicendū nō regit ab illo aduerbio vocādi o. neqz a scda p̄sona verbī. Sed bñ cū illo constructū. sicut etiā adiectiuū cū substantiuo p̄struit. nō tamē ab illo regitur.

¶ Contra. vtūs regit a verbo secūde p̄sonae. p̄bat. qz illa dictio regitur ab alia p̄ quā cogit stare in tali casu ita qz nō possit stare in alio. S̄z sic est de vocatiuo respectu verbī scde p̄sonae. ergo rē. Maior p̄z ex distinctione ipsius regere. minor patz i b̄ exēplo. petre fac ignē. Solutio. licz vocatiu⁹ p̄structus cū verbo impatiui modi coartatur stare i tali casu. bñ est a verbo impatiui modi sed ab aduerbio vocādi. vt patet i exēplo Virgilij. Melibee deus nobis hec oia fecit. in quo nō ponit impatiu⁹ tamē ibi ponit melibee in vocatiuo.

i. nō bz fieri i. p̄sonaz i. t̄cias

Inter personas non fit conceptio ternas

p̄ illā p̄iunctōz p̄ illā p̄pōez copulatio t̄ciaz p̄sonaz

Sed per et aut per cū cōiunctio fiet earū

Exēplū in q̄ ille due t̄cie p̄sonae. s. dñs et su⁹ copulāt p̄ p̄iunctōez qz i ordie ad illud verbū plural' numeri p̄cantur.

Neutraqz concipitur. domin⁹ seruusqz p̄catur

Exēplū in quo illa t̄cia p̄sona petre cū illa t̄cia p̄sona paulo. medi ante p̄positōe cū. copulāt in ordie ad illud verbū plis nūeri regnant.

Petrus cū paulo regnant cū rege superno.

De regimine nominatiui

autozib? grāmatice sicut .i. diffinitio infallibil?
Pluribus est tanq̄ sententia certatq̄ inter
valet .i. psonaz .i. tercias
Personas possit fieri conceptio ternas

Sententia ē q̄ pceptio psonaz nō fit inē tercias psonas. qz vna non est dignior altera. Nō dicitur. Neutraq; p̄cipitur. Ip̄m tñ bñ p̄iūgi p̄ r̄ vl̄ p̄ cum in ordine ad verbū plural' numeri. vt patet in textu.
Tūc ibi. Plurib? r̄. dicit. q̄ multi grāmatici dicunt pceptionē psonarū posse fieri inter tercias psonas: nō tamē omnes. Et illoz sententia est vera si cōceptio personaz capit pro cōiunctione copulatiua duorum suppositoꝝ respectu verbi pl̄is numeri. vl' p̄ p̄positionē cū ita generaliter loquendo. Sed si capit pro copulatiua associatōe duoz suppositoꝝ diuersaz psonarū. tūc nullo modo fit in tercijs psonis conceptio psonarū. vt patet ex sup̄ dictis. Sed paruz refert hoc scire. qz semp̄ valet oratio p̄nes hanc regulā. Duo singularia copulata p̄ cōiunctionē copulatiua ē vel sibi equivalentē. equipollēt vni plurali. In q̄ multe alie regule intelligunt. Prima est ista. Duo singularia supposita ad diuersa pertinētia copulata p̄iūctōne copulatiua p̄iūgente dicōnes. H̄ est copulatiue accepta erigunt sibi apponi verbū plurale. vt petrus et paulus currit. Dicit notāter ad diuersa pertinētia. p̄pter istas ordēs. **A**ia rationalis et caro ē vn̄ hō. factū est vesere et mane dies vn̄. **C**aro et sanguis nō reuelauit tibi. In quibus orationib? nō pertinēt ad diuersa. in quib? sensus est. **E**ns quod est anima rationalis et caro est vnus hō. **E**ns caro et sanguis. hō est hō nō reuelauit tibi. Et dicitur copulata cōiunctione copulatiua p̄pter singularia copulata per cōiunctionē disiunctiuam. vt si oculus tuus aut pes scandaliset te. Et dicitur cōiungente dictiones. **I**quia si cōiungit ordēs: zcugma facit. vt petrus legit et ego. **S**ecunda regula est. duo substantiua ad diuersa pertinētia r̄. erigūt plurale adiectiuū. vt misereor petri et pauli mendicantiū. **T**ercia regula ē. duo singularia subiecta r̄. ad diuersa pertinētia r̄. erigunt plurale p̄dicatū. vt **J**ohānes et petrus sunt hoies. possunt tñ singularia subiecta habere singulare p̄dicatū. cū singularia subiecta significant partē. et p̄dicatū totū. vt **J**ohes et petrus sunt par hominū. **Q**uarta. duo singularia antecedētia ad diuersa pertinētia r̄. erigunt plurale relatiuū. vt nolite fieri sicut equus et mulus in quib? nō est intellectus. **Q**uinta regula duo singularia adiectiua ad diuersa pertinētia r̄. erigunt plurale substantiuū. **Q**uidius. **M**agna minorq; fore. **U**bi alloquit varias celestes. **D**eus et iohānes patres vicini erant.

De regimine nominatiui

De regimine nri
positi in conce
ptioe generu

sicut s.ceptio fit taliter dicta

Ut personaru generu conceptio fiet

Sententia est q sicut fit pceptio psonaz. ita fit conceptio generu. qsi diceret. Sicut psona pcpit se altera altera. ita etiã genera pcpunt se alterz alterz. Exemplũ e. vt brunell? z brunella sunt asini pauli. masculinũ gen? s. plis numeri fieri bz

Adiectiua tenet generis cõceptio. masqz

scz genus .i. cõcipit .s. genus .i. nõ ecõuerso

Femineũ recipit et neutrũ. nec retronerte.

Est exemplũ in quo illud masculinũ genus hic cõcipit illud femininũ genus vxoz respectu illius nois adiectiui iuncti plis numeri masculini generis cõformantis se cũ genere pcpiente.

Hic vxozqz thoro sunt iucti mente remoti.

Exemplũ in quo illud masculinũ gen? virgo recipit illud femininũ virgine mediãte ppositioe cũ respectu illi? nois adiectiui plis nũeri iuncti. qd conformat se cũ masculino concipiẽte in genere.

Sunt domino grati virgo cũ virgine iucti

Exemplũ i q illd masculinũ gen? bos rcpit illd neutrz gen? iunctũ. s. pã illi? nois adiectiui plis nũeri ligati pformatis se cũ dõcõ pcpiente i gñe

Bos z iunctũ sunt ad presepe ligati

noia neut gñis nois? sei ge. .i. sicut .i. recepta .i. cernes

Neutraqz femineis tanq cõcepta videbis.

Exemplũ in quo illud femininũ gen? scz leges concipit illud neutruz genus plebisca. respectu illi? adiectiui pluralis numeri coacte. qd conformat se cum dictõcõ concipiẽte in genere.

Per vim sunt leges et plebisca coacte

Sententia illi? tertus. Adiectiua tenet. Iest. q cõceptio generu habet fieri p noia adiectiua i qb? masculinũ pcpit femininũ gen? z neutrz et nõ ecõuerso. vt Jupiter z iuno credebãt esse dij superi. Pluto et Proserpina credebant esse dij inferi. Tũc ibi. Neutraqz femineis. Sententia est q femininũ pcpit neutrũ gen? s. hoc nõ puerit. ita q neutrum genus possit cõcipere femininũ. Exempla patent in tectu

Querit. quid vocat hic adiectiuũ significatõcõ. Solutio. omne nomẽ significans adiectiue. Quãz etiam fit per adiectiua voce tm. vt Joban nes et katherina sunt bi qui legunt.

De regimine nominatiui

Arguit. conceptio generū nō habz fieri vt conceptio psonaz. Et text. male dicit. Et psonaz generz cōceptio fiet. pbat. silitudo est fm idēritatē specificā. sed conceptio psonaz et generū sunt figure distictē specificē. Solutio. licet sint essentialitē distictē per modū specificū. cōueniunt tamen in specie accidētali. fm quā eorū silitudo attendit. Et hoc notatur p illam dictōem. vt. in textu postā.

Querit. quē silitudinē dicit. vt. in textu. Dicendū. nō dicit oīmodam silitudinē inf. pceptionē psonarū et generū. qz sunt specificē distictē. s. dicit aliqū silitudinē. qz sicut pceptio psonaz fit inf. duo supposita respectu verbi plis numeri: ita pceptio generz fit inter duo silitūa respectu nois adiectiui plis numeri. Secōdo pueniūt. qz sicut i pceptio psonarū supposita ptenēt ad diuersa. ita in pceptioe generz silitūa ptenēt ad diuersa. Tercio sicut pceptio psonarū fit p pūctōez copulatiuā vel p ppositōez cū. sic silitū pceptio generz habz fieri p illa silitūa in pluribz differūt. Pzio qz pceptio psonaz solū fit a pte añ. s. pceptio generū fit a pte añ. vt. **J**ohes et **k**atharina sunt albi. et a pte post. vt. **V**ideo **p**etrū et **k**atharinā albos. Secōdo differūt. qz in conceptioe generz reqrit adiectiui plis numeri. s. i pceptioe psonarū reqrit verbū plis numeri. Tercio differūt. quia cōceptio psonaz fit inter diuersas psonas. s. conceptio generū fit inter diuersa genera.

Arguit. male dicit **A**lexāder in textu adiectiua tenet. I assumptū pbat. quia pceptio generū habz fieri per vnū adiectiui: quia duo singularia substantiua equipollēt vni plurali. Dicendū. dicit i textu adiectiua in pli numero p vna figurā que dicit alio tēca. que habet fieri qñ numerus pluralis ponitur p numero singulari. qz nulla cōceptio generz habet fieri p adiectiua: sed p adiectiui tm. Et dicit in plurali numero adiectiua ppter metrū. et nō adiectiui. Vel dicit adiectiua in plurali numero. qz fit p adiectiua noialia: pnominalia et participialia.

Queritur. vtrum neutriū genus potest concipere neutriū

Arguit. videt q sic. per regulā **F**loriste qui dicit. per neutriū concipere neutriū. Dicendū. capiēdo pceptōez generz vt figurā pstructionis ptenētē aliqd vici. sic neutriū gen? nō caput neutriū gen?. vt **s**cammuz et **s**ara sunt alba. ibi nō ē conceptio generz. Sed capiēdo cōceptōem generum large. p copulatiua associatōe respectu adiectiui plis numeri. sic bñ neutriū genus concipit neutriū. vt vult **F**lorista.

Arguit. nullū pplexū pte hēe qdditatē seu diffinitōez. s. pceptio generū ē qd pplexū. s. male diffinit. mior piz. qz pceptio generz ē ord figuratiua. Dicendū pplexū bñ pte diffiniri p qudā descriptōez. s. nō p diffinitio

Cōtra. nō pte diffiniri p descriptōez. pbat qz de Cūe qdditatiuā pceptio pstituit ex genere et ppo fm **P**etrz hispanū. **S**z ex talibz nō est

De regimine nominatiui

ista diffinitio. Dicendum non est descriptio proprie dicta. est tamen descriptio proprie dicta. quae est quilibetque notificatio alicuius rei. Et sunt tres sequentes diffinitionem.

Queritur. quid est proceptio generum. Dicendum est mediata et copulativa associatio duorum nominum substantiuorum diuersorum generum respectu adiectiuum pluris numeri. quod proformat se cum genere recipiente et non procepto. ut patet et kathe rina sunt albi. Dicitur primo diuersorum generum. Iam significandum quod in eis nomina eiusdem generis non potest fieri proceptio generum. Et neutrum generum proprie loquendo non recipit neutrum. Et dicitur ad diuersa. Suppletur vel tanquam ad diuersa. proprie illam deus et essentia sua sunt boni. id est deus et essentia sua sunt idem. tunc denotatur pertinere ad diuersa. proprie naturam diuersitatis quae notat diuersitatem. Dicitur inmediate diuersa. Iam significandum quod pertinent ad diuersa ut dictum est. Dicitur respectu nominis adiectiuum. Iam differentiam proceptionis personarum. quae fit respectu verbi pluris numeri. Et quibus in proceptio generum ponitur verbum. Sed tamen non est necessarium proprie proceptionem istam. quia illo deposito adhuc manet proceptio generum. Sed addit propter perfectiorem orationis. sed si verbum in proceptio personarum deponeret non remaneret conceptio personarum.

Queritur. quid est vicium in proceptio generum. Dicendum quod substantiuum proceptum discouenit cum adiectiuo in genere. Iam haec figura peccat propter regulam congruitatis. et est viciosa. Ratio quae potest fieri est dignitas generis recipientis super genum conceptum. proprie quod trahit ipsum a suo proprio officio ad officium alienum. Sed ratio quae oportet fieri est expressio sententiae secundum breuiloquium.

Queritur. quare masculinum genus recipit femininum et neutrum. Dicendum ideo. quia masculinum genus significat secundum proprietatem actiua. secundum femininum secundum proprietatem passiuam. agens autem est dignum et potestati passio. tertio de anima. Et masculinum genus recipit femininum. Et masculinum genus recipit neutrum. quia masculinum significat determinate. neutrum vero confuse. secundum determinatum debet recipere confusum. Item masculinum genus habet se per modum habitus. secundum neutrum per modum patientis. quia significat per modum abnegationis utriusque sexus. modo positiuum dignum est patientiuo. Vel fortissima ratio est voluntas grammaticorum haec sic ordinatum.

Arguitur masculinum genus non potest recipere femininum. Illa ratio falsa. ante cedens patet quia recipere potest pati. secundum masculinum genus imponitur a qualitate actiua cuius est agere. Dicendum. recipere non dicitur hic actiones sed actionem. secundum quod dignius genus trahit ad suum officium genus minus dignum.

Queritur. quomodo ista oratio est excusanda. tauri mei et altitia mea sunt occisa. cum neutrum genus non possit recipere masculinum. Dicendum. per zeugma. sic ordinatio constructibilis. altitia mea sunt occisa et tauri mei. Et ista oratio veret et estate tu plasmasti ea. quibus de virtute finis sit incoegrua. iuxta istam regulam tamen admittitur. Quia scilicet coniunguntur duo substantiua adiuuante diuersorum generum masculini et feminini. tunc relatiuum quod refertur ad illa potest poni in neutro genere. et quod neutrum genus habet se per modum indifferentie.

De regimine nominatiui

ad utrūq; sexum. Et per eandē regulā admittit illa oratio. Virga tua
et baculus tuus ipsa me consolata sunt. Vel potest dici q; ibi sic relatio ad
uocem sed nō ad rem significatā vel ad aliquid subintellectū. ut ita sup
pleatur. Verbera sunt me consolata.

Querit an conceptio generū possit fieri p nomina epicheni v'l dubij
generis. Dicendū q; sic. ut passer et aquila sunt albi. et quis passer signi
ficat utrūq; sexū. tamē determinat sibi vnū articulū. scilicet masculini generis
et hoc ppter terminatōem. et parte enī terminatōis noīa epichena deter
minat sibi determinata genera. Similiter in nominib; dubij generis. ut
dies et aqua sunt clari. et hoc ideo. quia refrigit dies solū ad masculinū
genus. Et quo sequit̄ correlarie q; epichenū genus dubiū v'l cōmune
inquantū tale nō concipit. quia dicit utrūq; sexum. sed per restrictōnem
ad vnū genus v'l ad vnum sexum possunt concipi.

Arguit. conceptio generū nō potest fieri p nomina epicheni generis
vel dubij. ergo illa dicta sunt falsa. antecedens probat. quia alexander
de illis nihil dicit. Dicendū q; illa nomina comprehendunt sub masculino
v'l feminino generibus.

Contra. nomina epicheni generis et dubij significāt utrūq; sexū. et
go nō pnt concipi. sicut et p mīe. Solutio. epichenū gen; significat utrūq;
sexū. tñ dēmiatē sibi vnū attribuit. ut patz in pcedente notabili. Et du
bia et p mīa genera inq̄ntū restringunt ad vnū gen; pnt concipi.

Notandū q; cōceptio generū multipliciter habz fieri. Primo p pno
mina relatiua. ut adduxerūt pullū et asinā. et p̄suerūt sua vestimēta su
per eos. Per demonstratiua. hi sunt iohēs et katxrina. Et qñ cōiungun
tur substantiua diuersorū generū res sexū habētes significantia. v'l cre
debant̄ sexum habere quozū alterū est masculini generis adiectiuū erit
masculini generis. Exemplū pmi. ut vir et mulier sunt vocati. Exemplū
secundi. ut pallor et febris metuendū sunt. Credebant̄ palloz deus et fe
bris dea. Potest etiā hmoi substantiuis relatiuū aut demonstratiuū ma
sculini generis cōiūgi. ut ignis et aqua sunt quos diligim;. Ignis et aq̄
mibi aduersi sunt. Sed cū iungunt̄ substantiua diuersorū generū q; n̄ spe
rificant sexū. nec credebant̄ res sexū habentes significare. potest eis ad
iūgi adiectiuū relatiuū aut demonstratiuū neutri generis. ut virga tua
et baculus tuus ipsa me consolata sunt. Itē. ignis grādo nix glacies aq̄
spūs pcellaz que faciūt verbū ei;. Potest etiā iūgi masculino generi.
ut Triste lup; stabilis turpe fenez miles. Quāq; feminino generi. ut tur
pe iacens mlier mltō madefacta lyeo. Quāq; adiūgit̄ copulato ex substan
tiuo feminino generis. ut in pmouēdo etatis maturitas. mox gūitaz et
literaz sciētia indagāda sunt. Quāq; copulato ex substantiuis diuersorū
generū. ut ver et cōstare tu plasmasi ea.

De regimine nominatiui

Notandum qd qda dicunt cōceptionē generū nō esse viciosam. qz ea est debita pueniētia adiectiui et sui substantiui. et hoc adiectiui puenit cū suo substantiui cū quo debet cōuenire. s. cū substantiui p̄cipiente. non autē dicitio cōcepta debz cōuenire cū adiectiui. cū hoc fieri dicitur impossibile. 7 sicibilis est vicij. qz ibi est oīs pueniētia debita et possibilis. Et addunt qd adiectiui in p̄ceptōe generū p̄t esse epicheni generis s̄ vno articulo significās vtrūqz serū. Sed hec oīa p̄ter veritatē dicta sunt. **P**rimo qz ibi est partial' discōueniētia que causat vicij et ex parte generis cōcepti qd trahit a suo p̄prio officio ad officij alienū. **S**ecūdo adiectiui illud nō p̄t esse generis epicheni. qz dicit h̄ sine rōe. **D**icitū autē nō i ratione fundatū est irratiōnabile et fictū. viij. p̄bificozū. **E**t hoc est veruz. qz adiectiui trahit determinatū genus a genere concipiente. sed gen' epicheni vt huiusmodi nō pōt esse cōcipiens rē. **I**te dicunt qd epicheniū genus inquantū significat vtrūqz serū nō cōcipit. sed inquantū determinat ad vnu serū est verū. quia adiectiui cum dicitōe p̄cipiente se cōformat. ergo determinatū est ad vnum serū

p̄ceptōez generū formes p̄ nomē distributiū

Hoc etiā sepe facies in distribuyente

Exemplū in quo hoc nomen vterqz virtute distributiōis supponit. p̄ paride masculini generis 7 belena feminini generis. quare valz tantuz. sicut pariz 7 belena iacent proni.

Pronus vterqz iacet : de paride dic belenaqz.

Idic pōit sententiā de cōceptōe generū implicita dices. qd sepe cōceptio generū implicita fit in nomine distributiui. vt demonstratis paride et belena dicat. vterqz iacet pronus.

Queritur. qd est dicitio distributiua. **S**olutio. est dicitio p̄ significans multitudinē faciēs stare terminū p̄ multis copulatiue. Et sunt duplicia. **Q**uedā distribuūt terminū cui adiungunt p̄o omnib' suppositis. vt oīs null'. **Q**uedā p̄ duob' suppositis tm. vt vter neuter. Et p̄ qdlibet istozū p̄t fieri p̄ceptio generū. vt q̄libet istozū est alb' demonstrando petrū et katherinā. neuter istozū ē niger. demonstrado petz 7 ceciliā.

Arguit diuersi artifices habēt diuersa p̄siderare. s̄ logic' p̄siderat de dicitōib' distributiuis. vt p̄z i tractatu distributiōnū. s̄ male de illis h̄ loquit alexāder. **S**olutio i logica fit d̄ illis mētio fm qd faciūt ad veritatem v' falsitatē. p̄pōis. s̄ h̄ vt penes illas possz fieri oīz figuratiue cō

Queritur. q̄tuplex ē cōceptio generū. **S**olutio. duplex. et cōgruā p̄licita et implicita. **E**xplicita ē q̄n suppositū p̄cipies 7 conceptuz ambo exprimūt. vt in exemplis tere'. 7 illa est duplex. scz directa et indirecta. vt patuit p̄us. **S**ed implicita est q̄n genus p̄cipiens et genus conceptū menteren' in vna dicitōe includunt. vt vterqz istozū est albus.

De regimine nominatiui

Quæritur in hoc exemplo, prius uterque iacet, nullum est vitium. & tertius est falsus, quia prius et uterque sunt eiusdem generis numeri et casus. **R**espondeo, si demonstras duos mares nullam preceptionem facis. si demonstras duas feminas soloecismum facis. Sed si demonstras mare et feminam preceptiones facis implicitas. Sit etiam preceptio per nomina particularitate significantia, ut aliquis vestrum legat si mares et feminas alloquor. Pronomina demonstratiua preceptionem faciunt, ut hi sunt alibi demonstrando mare et feminam. **Q**uestiua preceptores faciunt, ut uterque horum est mas, cum de mare et femina quæritur veste virili indutus. **R**ecte dicitur vera hæc est femina demonstratis mare et femina. **Q**uicquid vult saluum esse oportet est ut catholicam fidem teneat, non enim mulieres minus obligate sunt ad fidem quam viri. **S**eratio est preceptoria. **S**obes est pater in parentes, coceptoria est, quia de patre et matre.

Quæritur, utrum conceptio generum habet fieri inter quæcumque substantiua diuersorum generum. **S**olutio, quidam dicunt quod non, sed solum per illa nomina substantiua que significant res animatas, et non per illa que significant inanimata. **E**t quoniam eis opponitur per **A**lexandrum. **P**er vim sunt leges et plebiscita coacte. **R**espondent quod hoc exemplum accepit **A**lexander ex **L**ucano primo libro, qui dicit, **P**ensiliaque iuris vis eat hinc et plebiscita coacta, non dicit coacte, quæ si inueniant dicunt illud esse mendosum. **S**ed ad hoc dicendum quod quid aliud ex **L**ucano sumpsit, tamen mutando illud adiectiuum facit preceptionem generum. **E**t ideo dicendum quod in substantiuis res inanimatas significantibus potest fieri conceptio generum, ut in hoc exemplo, panis et vinum sunt chari. **E**t ratio est, quia congruitas non est attendenda ex parte rerum significatarum, sed ex parte modorum significandi. **S**ed ista diuersitas modorum significandi quam requirit conceptio generum reperitur in exemplo, prime posito, et in silibus, ergo etc. i. dissoluitur hæc.

liqui proprietate. s. grammatice. s. regimine. s. congrue. i. p. talis figura
Distinguitur regimine quod iunxerat ante prolepsis.

Exemplum ubi illud totum grammatice, s. hi congrue constructum cum illo verbo metuitur postea diuiditur in partes grammatice, scilicet alius et alius, que disconueniunt cum metuunt in numero. **De prolepsis.**

Hic metuunt alius dominos aliusque magistros.

Sententia huius tertius est, prolepsis distinguit illud regimine sub proprietate quod prius coniunxerat sub proprietate, ut turba hec studet alij grammatice, alij logice. **H**ic metuunt, alius dominum alius magistrum.

Quæritur, quid est prolepsis. **S**olutio est preceptio alicuius totius grammatice, quod postea per partes grammatice figuratiue diuiditur, ut apostolus predicauerunt, unus in oriente alius in occidente. **I**n qua diffinitione preceptio ponitur loco generis. **E**t enim, prolepsis nomen grecum. **E**t dicitur a pro quod est pro, et prolepsis acceptio, quasi preceptio totius grammatice accepti ante suas.

De regimine nominatiui.

partes. Et dicitur (figuratiue) ppter partes realiter acceptas. vel alio modo. s. simpliciter congrue rectas.

Arguit. nullū complexū pōt diffiniri. s. plectis est ppleta. ergo rē. Maior est phi sexto topicor. Vnoz pbat qz plectit ex plurib? orōi bus. vt dicēdo. bi metuūt. ali? dños ali? magistros. Dicendū qz prole pht prime intēntionaliter accepta est cōplera: et sic nō potest diffiniri. s. secū de intēntionalit accepta est incōplera. et sic diffinī.

Querit. ex quo vacillant iuuenes circa hoc nomē qd huic figure cō uenit. quō est fm veritatē scribendū. Solutio fm Jobem tortellū. de bet scribi per p sine in posita inter p r e. vt dicendū est prolepsis. Et hoc p r e ex ipius nois interpretatōe. Dicit ei. plectis a pro qd ē pre. r lepsis acceptio. qñ p acceptio. qz i ea totū p accipit qd postea in ptes diuiditur.

Querit. quid ē totū grāmaticale. Solutio est dictio actualit ipōrtās multitudinē singularis nūeri nois collectiui. vt gēs plebs ppls turba.

Arguit. hic est plectis. Sonoz ali? vox ali? nō vox: itē ibi nō est no men collectiui. qz illa sunt tm̄ quattuor. Solutio fit per nomen collecti uū singularis numeri. vl per nomen non collectiui pluralis numeri. vt hic in exemplo posito.

Contra. habet fieri per nomē nō collectiui singularis numeri. pbat in hoc exemplo. quantitatis aliud continuū aliud discretū. Solutio. qñ titatis non est nomē collectiui pprie. sed tamen pmissit loquēdo est nomen collectiui ex similitudine. quia sicut collectiui colligit in se plu ra. sic quodlibz genus generalissimū colligit in se plures species.

Querit. quortuplex est totū. Solutio. multiplex. scz totū vniuersale quod est supius verū in sua inferiora. Sed totū integrale est ppositū ex partib? qñtitate habētib?. vt domus ex lignis r lapidib?. Totum i tempore est dictio comp̄ndens omē tēpus. vt semp nunq̄. Totū in loco est dictio comp̄ndēs omē locū aduerbialit. vt vbiqz nusq̄. To tum in modo est dictio sumpta sine aliquo adiucto accidentaliter ipm determinate. vt hō. Totū in qñtitate est vniuersale sumptū vniuersalit vt ois hō. nullū aīal. Sed aliud est totū grāmaticale. de quo est hic ad ppositū. Et hoc diuiditur dupliciter. Vno modo in ptes grāmaticales simplicitē pgruas vl figuratiuas. vt bi metuūt aliq dominos aliq mgfos. vel bi metuūt aliū dñm aliū m gfm. Secūdo diuidit p ptes simplz incō gruas. vt bi metuūt aliū dños aliū mgfos.

Querit quid est viciū in prolepsi. Solutio. est istud. qz partes diu dentes disconueniūt cū verbo vel adiectiui in aliquo accidere. Ratio q̄ p̄ fieri ē. qz totū r ptes idem sunt. ideo pmittit qz ptes stant cū verbo sic totum. Ratio quare oportz fieri est breuiloquiū. Quidā tamē dicere v lunt qz non sit viciosa. qz totū in plecti conuenit cū verbo vl adiectiui.

De regimine nominatiui

expreso. partes vero cū verbo vel adiectiuo s̄intellecto. ideo nibil vicij
comprehendi potest. Sed hoc est inueniens. quia illa oratio est zeugma
tica. Et de intentōe alexandri est q̄ nō debuit partes referri ad cōstru
ctibile subintellectū. sed ad verbū cōgrue cum toto p̄structū. cū quo ver
bo partes in aliquo accidere discōueniūt. et hoc causat viciū. **I**tem ver
bū non debet resumī cū partib⁹ exp̄sse. quia si resumeret cū partibus in
plurali numero oratio esset simpliciter incōgrua. Si in singulari nūero
tunc oratio esset simpliciter cōgrua.

Queritur. que est prima diuisio plepsis. Solutio. primo diuiditur in
plepsim locutiōis et constructiōis. Locutiōis est quādo partes grāmati
cales nō discōueniūt cū verbo v̄l adiectiuo. vt scholares scribūt. isti cala
mo. illi stilo. Sed plepsis constructiōis est qū partes grāmaticales discō
ueniunt cū verbo v̄l adiectiuo in aliqua pprietate. vt bi currūt. ali⁹ rho
mam: alius coloniā. Et discōueniunt aliquādo cū adiectiuo posito i ge
nere. vt gēs est tona. ille mediocriter: ille excellēter. Aliquādo in nume
ro. vt popul⁹ pugnat. bi armati. bi inarmati. Aliqñ in casu. vt pie gētis
illa est fidelis: illa infidelis. Aliquādo in genere et casu simul. vt boim
currentiū. ille velociter: ille tarde. Aliqñ in genere et in numero et in ca
su. vt rhomane gētis. bi sunt robusti bi debiles. Et sic peccat p̄tra regu
lam adiectiuī et substantiuī. Etia cōtra regulā suppositi et apppositi peccat
Aliquādo partes peccāt in numero cū verbo. vt in exemplo tertus. Ali
quādo i p̄sona. vt vos studetis. illi grāmaticā. isti logicā. Aliqñ in nume
ro et p̄sona simul. vt vos studetis. iste tonatū ille stercentiū.

Queritur. que est secunda diuisio prolepsis. Solutio. ista. quedā est
prolepsis explicita. quedam implicita. Explicita quādo totum et par
tes expresse ponūt. vt in predictis exemplis. Prolepsis implicita fit
tribus modis. Primo quando totū exprimitur. et partes intelligūt. vt
nos currimus. vnusquisq; viam suam. Secūdo modo prolepsis im
plicita fit quando partes exprimuntur et totum intelligitur. vt Pe
trus velociter iohānes tarde currunt. Tercio modo fit: quando simul
totum et partes subintelligunt. vt vana locuti sunt: vnusquisq; ad pro
ximum suum. id est. ip̄i locuti sunt vana. ille ad proximum suum. iste ad
proximū suum.

Queritur que est tertia diuisio prolepsis. Solutio. ista. quedam est
proprie dicta: quedam improprie dicta. Proprie dicta est quādo par
tes diuidunt totū verū grāmaticale. vt bi metunt alius dominos ali
us magistrōs. Improprie dicta est quando partes non diuidunt verū
totum grāmaticale. et illa fit tribus modis. Primo quando partes di
uidunt totum vniuersale. vt quantitatis aliud continuum aliud di
cretum. Secūdo quando partes diuidunt totū integrale. vt totius

De regimine nominatiui.

aliud rectū: aliud fundamētū. Tercio quādo pres diuidūt totū in quantitate. vt omnis hō currit. vnus ad rhomā alter ad bauariā. Et de additibus illozū dictū est in questioe prius posita.

Querit. quot modis sit plepsis cōstruētōis. **Solutio.** q̄ttuoz modis. Primo q̄n pres et totū exprimūt in nō. vt in exēplo tertus. Secdo q̄n totū et pres exprimūt in obliquo. vt a quillaz volantiū vni? p̄ne alit: alteri? penne nigre. Tercio q̄n totū exprimūt in nō. et pres in obliquo: vt a quile volauerūt. vni? p̄na nigra. alteri? alba. Quarto q̄n totū exprimitur in obliq. et pres in recto. vt a quillaz volantiū. hec ab oriēte: hec ab occidente. **I**tem plepsis fit ex toto et partib? aduerbijs. vt petr? viagesies hodie bibit. decies vinū et totiens ceruissā.

Queritur utrū hic sit plepsis. alter alterius onera portate. **Solutio** sic. scz implicita. Et debz sic exponi. vs portate. vni? onus vnus. alter onus alterius. Similiter hic. alter alterius pedes lauate. id ē vs lauate. ille pedes vni? alter alteri?.

De zeugmate

Quod quod proposuit extra sumendo reducit. **Solutio.** p̄ vel .i. p̄ordinauit posita accipiēdo .i. resumit.

Quod i properat et ego: tu ludis et ille sedendo. **Solutio.** isti festinat sp̄. p̄pro .i. iocaris ponit p̄pter metri

Sententia est q̄ zeugma reducit aliq̄n sumendo extra sub improprietate quod p̄s posuit sub p̄ueniētia in accidentib? grāmaticalib?. Exēplū vt petrus est alb? et tu. Vel sic. zeugma large acceptū resumit verbum vel adiectiuū quod p̄s et p̄resse p̄misit.

Querit. quō plepsis et zeugma p̄ueniūt. **Solutio** sic. p̄mo p̄mittitur verbū vel adiectiuū vtrōbiq; s̄b conueniētia. Secdo qz verbū vel adiectiuū discōuenit cū substantiuo vel supposito primo. Et differūt. p̄mo qz in plepsi req̄rit totū grāmaticale. nō i zeugmate. Secdo i plepsi nō requirit aliquod mediū. Unde i plepsi nō debet poni mediū inter totū et partes. qz illa p̄tinent ad idē. nō autē in zeugmate.

Querit. q̄tuplex ē mediū in zeugmate. **Solutio** triplex. Prīmū est coniunctio copulatiua. vt ego studeo et tu. Secm̄ cōiunctio disiunctiua vt ego scribo vel tu. Tercū aduerbiū similitudinis. vt ego disputo sic tu.

Querit. quō scit q̄ isti duo versus sunt de zeugmate. cū tamē nō exprimitur. **Solutio** ex derivatōe nois. qz zeugmos grece est idē qd̄ reductio latine. et illam sufficiēter possum intelligere in illo verbo [reducit] in textu posito. ergo Alexander ipam nō exprimit.

Arguitur. zeugma nō distinguē a conceptōne. ergo male ponit eaz Alexander. quia in vtraq; illarū figurarū vnus act? designatur in se

De regimine nominatiui

duobus vel vna pponas. Solutio. in pceptōe vnus acc^{us} designat in esse duob^{us} eque primo. s. in zeugmate s. in prius et posteri^{us}.

Querit. zeugma nō est figura. ergo male ponit eā hic p figura. pbat^{ur} qz in ea nullū est viciū. ex eo qz ibi sunt duo nti quoz vn^{us} conuenit cū verbo expreso. alter casus extra captus cū verbo sbintellecto. Solutio casus extra captus facit bñ pgruitatē cū verbo subintellecto. nō tñ cū verbo expreso. ad qd reducū casus extra captus sub aliq̄ discōueniētia.

Cōtra. i. zeugmate casus ext^{ra} cap^{er} nō discōuenit cū verbo p^{ri}us expreso. s. solutio falsa. **V**is. pbat^{ur} i. b. exēplo. petr^{us} p̄dicauit z paul^{us}. Solutio ibi ē zeugma locutiōis. nō p̄structōis de q̄ hic loq̄tur alexander.

Querit. qd est zeugma. Solutio est reductio casualis extra capti ad verbū vel adiectiuū prius p̄grue positi sub discōueniētia alicui^{us} accidētis respectiui. Exēplū s. mi. vt ego scribo z tu. Exēplū scōi. vt petrus est albus z katherina. hic katherina est dictio casualis extra capta. z reducū ad istū adiectiuū bon^{us} s. discōueniētia generis. p^{ri}us tñ p̄grue p̄structū.

Querit. vtrū zeugma fit solū mediāte p̄iunctōe. Solutio nō. s. etiā mediāte adverbio. vt tu p̄medis tāq̄ lup^{us}. Ego sicut fenū arui. vt pri^{us} p̄tauit. Et iā sine medio. vt ego discō grāmaticā. petrus logicā.

Querit. qd ē viciū in eo. Solutio illud qz pars casualis extra capta discōuenit cū verbo v^{el} adiectiuo prius cōgrue posito in aliquo accidētis respectiui. Rāto q̄ p̄t fieri est qz dictio casualis extra capta facilliter reducū ad verbū vel adiectiuū metaliter cōceptū seu intellectū. Rō qz oportet fieri est breuiloquiū.

Querit. quottuplex ē zeugma. Solutio duplex. s. locutiōis z p̄structōis. zeugma locutiōis est qñ dictio extra capta p̄uēit cū verbo v^{el} adiectiuo p̄^{ri}o posito. vt petr^{us} scribit z ille. S. zeugma p̄structōis ē qñ dictio casualis extra capta discōuenit cū verbo v^{el} adiectiuo. vt tu ludis et ille.

Querit. q̄ttuplex ē zeugma p̄structōis. Dicendū qz triplex. s. p̄tho. zeugma. mesozeugma. et bypozeugma. Prothozeugma ē qñ verbū vel adiectiuū ponit in p̄ncipio. z cōuenit cū supposito vel substantiuo p̄cedēte. vt turbatus est rex herodes. z ois hierosolyma cū eo. Et d̄z a p̄thos qd est primuz. z zeugmos reductio. q̄si reductio q̄ sit in p̄ncipio. Sed mesozeugma est quādo verbū vel adiectiuū ponit in medio. verbū. vt hebrei sunt z ego. adiectiuū. vt Duc ades o melibze caper tibi salu^{us} et he. di. Ipe fecit nos z nō ipi nos. Sed bypozeugma est qñ verbū vel adiectiuū in fine ponit. vnde Virgili^{us}. nihil hic nisi carmina defūt. Neqz si dus radio neqz virgo filio sit corrupta. Et viciū ab bypos qd est sub. z zeugmos reductio. q̄si reductio in fine.

Notan^{da} qz verbū vel adiectiuū in mesozeugmate cōformabit se p̄ri^{us} qz supposito vel substantiuo. S. in p̄thozeugmate et bypozeugmate

De regimine nominatiui

pformabit se cū primore. dēptis duob? casib? in qb? nō pformabit se cū primore. Primo quādo fit per adverbū pparādī. vt meli? ego istū q̄ vō fecissem. id est. melius ego istud q̄ vō fecissetis fecissem. Secundo quādo fit per adverbū similitudinis. vt ille h̄ ita prudenter vt ego fecisset. id ē ille hoc ita prudenter vt ego feci fecisset.

Notādū q̄ qdā dicit zēugma nō esse ordē viciosaz. qz i ea alteruz suppositoꝝ pformat verbo exp̄so. et alterū subaudito. S; isti sunt tales de qb? dicit Aristo. p̄mo per hermenias. ⁊ p̄mo de generatōe. q̄ ad pauca respiciētes d̄ facili enūciāt. bi ei nō p̄siderāt ad p̄structibile extra ca ptū. cū q̄ verbū nō d; exp̄mi. eo q̄ p̄munic ordō simplicit̄ est; incōgrua. s; mētali p̄cipi. tñ etiā ille mūs nō ponit absolute. qz hic dēterminat de regimie nti. nec sic etiā d; poni cū verbo nō vocalit̄ exp̄so vt ab ip̄o regere. qz tūc p̄ter zēugma. s; d; regi a verbo p̄us posito et vi zēugmatif

tal figura

excipit locans alterū

De antithesi

Antithesis casum demut ponens alienū

sp. vestra est

sp. nō enūciā foras

Arbem quā statuo. simul ois qui venit ad me

Sētētia est q̄ illa figura antithesis q̄ fm̄ q̄sdā dicitur antipthosis ha bet fieri quādo casus ponit̄ p̄ casu. vt omnis qui venit ad me nō enūciā foras. ibi omnis ponitur p̄ illo accusatiuo omnes.

Queritur qd est antipthosis. **S**olutio. p̄prie capta antipthosis ē vni? casus p̄ alio positio. vt vrbem quā statuo via est. in q̄ ordē vrbem accusatiui casus ponit̄ p̄o ei? nominatiuo. **S**ed antipthosis p̄munic accepta est positio vni? accidētis p̄ alio. vt numerus p̄ numero. gen? p̄ genere. modus p̄ modo. **E**xemplū i quo nūc? p̄ numero. vt pl̄ima turba strauerit vestimēta sua. **E**t omnis israel plangebāt. **E**xemplū i quo genus ponit̄ pro genere. vt gens hec q̄ nō nouit legē maledicti sūt. **G**enerū partes visuri eneydos. i. troyanos. **E**xemplū i quo p̄sona ponit̄ p̄ p̄sona. vt danai q̄ parēt atridis q̄ p̄mū arma sumite. q̄ parēt. p̄ parent. **E**t o aq̄ bñ. nō dñō q̄ sup celos errat. **E**xemplū in q̄ mod? ponit̄ p̄ modo. vt nos pauidi trepidare metu. trepidare p̄ trepidam. **E**t ego sedulo negare factū. p̄ negabā. **E**t Alexander nō ponit̄ istā figurā. qz nō licz ea iuuenib? vti. qz i b̄ tertū Alexander ē istructor. S; tñ vt de ea aliqd̄ intelligāt. textū Floristē in b̄ loco iterposui. qz etiā nomē figure forat. in q̄ cōuenit cū supdictis. **E**t d̄r antithesis siue antipthosis ab anti qd̄ ē cōtra. et thesis positio. qz vni? accidēs ponit̄ p̄ alio. i. casus p̄ casu rē.

Querit. quid est vicū in antipthosi. **D**icendū q̄ illud. qz vnus casus pro alio casu cōstruit cū verbo v̄ adiectiuo sub dis. onueniētia alicuius

De regimine nominatiui

accidētis. Sed rō q̄ p̄ fieri est magna cōuenientia vni? casus cū alio.
Sed rō quare optet fieri est volūtas grāmaticoz seu brcuiloqum
Querit. quot modis casus p̄ casu ponit. **D**icendum q̄ q̄nqz modis.
Pr̄io n̄tis p̄ accusatiuo. vt eis q̄ venit ad me nō enīciā foras. Secūdo
accusatiu? ponit p̄ mō. vt iesuz quē q̄ritis nō est hic. Tercio ḡm̄ p̄ abla
tiuo. vt Virgili? **A**en? crurū velut armēta palaria pedāt. Quarto n̄tis
p̄ ablatiue. vt cui? hūilitatē dñs inspiciēs virgo p̄cepit et pepit. Quint
to ablatiis p̄ dō. vt teret pede pedes. i. pedi.

i. reperies i. n̄m̄ i. aliq̄n̄ i. rectore i. puatum

Inuenies rectum q̄nqz regente solutū.

Sententia hui? textus est. q̄ n̄tis q̄nqz ponit absolute: vt vni? duo
tria r̄c. illi nominatiui nō habēt vnde regunt.

Querit. q̄ est rō ordinis isti? textus ad p̄cedentes. **S**olutio. ista quia
habitus p̄cedit priuatiōez. sed regimē n̄tis habz se per modū habitus. et
absolutio n̄tis per modū puatiōis. sed in p̄cedētib? textib? agit de regi
mē n̄tis. hic v̄ro agit de absolute. ergo r̄c.

Arguit. absolutū est ante respectiū. ergo p̄us determinādū esset d̄
absolutō n̄tis q̄ de eius regimine qd̄ cōsistit in respectu dictōis regētis
ad dictōem rectā. **S**olutio. absolutū hic captū habz se per modū puua
tionis. et illius respectu sequitur.

Querit. quid ē absolutio. **S**olutio. ē puuatio regim̄is passiui i sub
iecto apto nato. **D**icit (regim̄is passiui) p̄p̄ puuatiōez regim̄is actiui.
qz si dictio apta nata est regere r̄ nō regit nō dicit̄ poni absolute. vt le
go. **D**icitur (in subiecto apto nato) p̄pter p̄tes indeclinabiles. que nō
possunt poni absolute. quia non sunt apta nata regi.

Querit. quotplex est absolutio. **S**olutio duplex. scz regim̄is r̄ con
structōis. **A**bsolutio regim̄is est puuatio regim̄is in subiecto apto nato.
Et est duplex. s. p̄p̄ dicta r̄ p̄m̄iter dicta. **P**rop̄e dicta q̄n̄ dictio exp̄s
sa nec habz regens exp̄ssum nec sb̄intellectū. **S**ed absolutio imp̄prop̄ie
dicta est q̄n̄ aliq̄d̄ regibile caret regēte exp̄ssō. habet t̄m̄ regens sb̄intelle
ctū. vt dñs in celo sedes ei? sup̄ple est. **S**ed absolutio p̄structōis est q̄n̄
dictio ponit̄ extra p̄textū oratiōis. et nō constructū cū illa. vt dicēdo tātū
homo. de qua absolutōe nihil ad p̄sens.

Queritur. q̄t modis capit̄ h̄ nomē absolutū. **S**olutio multis modis.
Pr̄io valz t̄m̄ sicut caret regēte. r̄ sic capitur i p̄posito **S**ecdo capit̄ ab
solutū p̄ verbo absolute. r̄ illd̄ qd̄ p̄ se facit p̄fectū sensuz. vt sedeo tor
mio. **E**t noia sb̄statiua silz dicit̄ absoluta. q̄ n̄ indigēt adiectiue. vt pat
re? angel? virt?. **T**ercio d̄r absolutū vt opponit̄ i respectiue. **E**t sic d̄ ab
solutio loquēt̄ logici. **Q**uarto d̄r absolutū a viculo excoīcatōis. r̄ v̄tū
urisse absolute. **Q**uinto ē nomē t̄xologoz. r̄ sic q̄s d̄r absolutū a p̄ctis

De regimine nominatiui.

Querit. quare ntūs absolute ponit. **Solutio.** cā breuitatis. vt mirabile dictu. fide mai. Quis culpa. gnde viciū. liter gñatōisibu xpī rē.

Querit. vtrū oēs ptes orōis pnt absolute poni. **Solutio.** nō. s̄ solum tres. s. ptes casuales nomē. pu omē ⁊ picipiū. Rō est qz solū pnt regi. ergo solū ponunt absolute. qz habit⁹ ⁊ puatio habēt fieri circa idē. sed regere ⁊ absolui habēt se p modū habit⁹ ⁊ puatiōis. ergo rē.

Querit. qd ē poni aliqū casum absolute. **Solutio.** ē ipm poni casu. liter: ⁊ tñ nō regi ab aliq. Ex quo p̄z qz h̄c nō est absolutio. studui r̄bome. qz r̄bome nō ponit ibi casualiter sed aduerbialiter.

Querit. quot modis ntūs ponit absolute. **Solutio.** sex modis. **P**rio cā dubij tollēdi. vt In puertēdo dñs captiuitatē syō. ibi dñs ponit p dñm. qz si gerūdū int duos actōs poneret esset amphibologia. sicut si i finitiuus int duos actōs. Alij dicūt qz meli⁹ ē loq̄ p abltōs absolute positos. vt dñs puertēte. i. dñs puerteret. ⁊ illi dicūt qz gerūdūz non vult h̄re accū a pteante. nisi moze grecoz. ⁊ dñm a ptepost. vt sc̄ritentē habedū ē pēnā. Exēplū sc̄di. vt toledū ē tibi. Sc̄do cā breuitatis. vt bona dies vobis. **T**ercio cā relatōis. vt dñs i celo sedes ei⁹. **Q**uarto causa suspēctōis. vt sc̄rā maria. **Q**uinto causa numeri vt vnū duo tria. **S**exto causa tituli. vt liber alexādi. **S**ptimo. **A**bsoluit rectū. dubiū. breuitas qz relatū. **A**qz sup̄scriptū. numer⁹ titulū sup̄ adde. **I**n puertēdo. bñdici te dic dñs rē. **I**n celo sedes ei⁹. dic sc̄rā maria. **H**ic vnum duo tres. liter ouidij manifestat.

Arguit. ntūs nō p̄t poni absolute. qz dic̄ Florista. **N**ō ponas rectū sine verbo ni p eclipsim. **P**ro solutōe isti⁹ ē notādū qz ntūs duplici ponit absolute. s. absolutōe cōit̄ dicta: ⁊ p̄p̄e dicta. **A**bsolutō p̄p̄e dicta ē qñ ntūs ponit i orōe i q̄ nec exp̄sse nec iplicate regit. qd solū vno mō cōtigit. s. p̄ antip̄tōsim. vt i puertēdo dñs captiuitatē syō. **S**z nolūt qdā q loco isti⁹ nti dñs dz poni actūs dñm: s̄ p̄p̄e dubiū tollēdū ponit dñs. qz general̄ regula ē i grāmatica. qñ infinitiu⁹ v̄l gerūdū ponit int duos accōs. tūc vterqz accusatiuoꝝ p̄t p̄cōstrui. qd facit dubiosā sententiā. **S**i ḡstaret. in puertēdo dñm captiuitatē syō. dubiū esset vtrū dñs conuertisset captiuitatē v̄l captiuitas dñm. **S**ed h̄ fatuū est. qz dñs est oipotēs et liberrim⁹ ⁊ imutabilissim⁹. ergo nō p̄t puerti. **E**t ex regl̄a patet falsitas illoꝝ q̄ dicunt qz gerūdū nō p̄t post se habere accusatiuū. **I**deo dicendū est qz ille ntūs ponit ibi absolute. ad inuendū sp̄ciale sententiā. s. qz liberatio captiuitatis sumpsit principiū a dño. et qz ntūs est casus principij. ergo puentiissime ponit dñs h̄ in n̄to casu. captiuitas eni cōuertit̄ siue liberat̄ a dño. **S**ed absolutio improp̄e dicta ē qñ ntūs ponit in orōe in q̄ nō regit̄ explicite s̄ implicite. vt initium sancti euāgelij fm iobez. **P**er h̄ dicendū ad Floristā qz ntūs rarissime ponit

De regimine nominatiui

absolute absolutōne pprie dicta de per se. quia si mutatur in aliū casu sepe ponitur absolute.

Querit. qd ē dicēdū de ista orōe. **I**te missa ē. **S**olutio. ly missa vno mō capit pncipaliē. tūc regit a pte post ab illo verbo substantiuo ē. **E**t est snia. vs christiani q̄ infuist. s̄ huic sacrificio ite. qz hostia que ē christus missa ē ad p̄ez. **A**lio mō ly missa p̄t capi noialit. z tūc valz t̄m. **I**te missa ē. supplet. emiata vl̄ finē habz. z regit a p̄ean a verbo substantiuo est.

H aduerbiū clerico utm̄. i. accm̄ p̄ vl̄ psucuit tribuere demonstradi

Ecce tibi rectū quartive solet dare casum.

Snia ē qz h aduerbiū ecce q̄qz p̄struit cū ntō a pte post. vl̄ cū accō. vt ecce m̄ḡ. vl̄ ecce m̄gr̄m. ecce acilla d̄m̄. ecce agn̄ d̄i. ecce lignū crucis

Arguit. accūs easus ē timū? trāsitiōis act? s̄ talē actū nō sigt̄ illud aduerbiū ecce. s̄ nō p̄t regē accm̄. **D**icēdū qz regē accm̄ capit dupliciē. **U**no mō. p̄p̄e. z regere ē coartare dictōnez in defmiato casu. z sic ecce nō regit utm̄ vel accusatiū. qz inf̄ regēs z rectū dz esse p̄portio modo rū f̄ndi. s̄ mod? sigficādū illi? aduerbiū z uti vl̄ acci nō sunt aduicē p̄portionati. qz p̄portio modoz sigficādū est causa regim̄. q̄ deficere nō ē regimē. qz ntūs s̄ p̄ modū pncipij vt ad alterū. **S**z regit ille casus a verbo s̄bitellecto patz v̄it l̄ videt. z ponit absolute absolutōe ip̄oze dicta. qz subitelligit dictio regēs. **I**te nō p̄t ecce regere post se accm̄. qz nō sigficat per modū fluxus z fieri z trāsitiōis cui? termin? ē accusatiū. p̄ illud **A**lexādr̄l̄ Accusatiuis data p̄ vim trāsitiōis. **E**licet ecce z videre idem sigficant. nō tamē sub eodem modo sigficandi.

Ite hoc aduerbiū **E**n habz eandē vim quā habz illud aduerbiū ecce. s̄ est. p̄iungit cū ntō vl̄ accusatiū. z ponit indicādo. **E**n p̄amis sunt hic etiā sua p̄mia laudī. **E**t etiā exprobrando ponit cū accusatiū apud virḡliū. **E**n agros z quā bello troiane petisti. **E**n honozē quē petisti **E**t ponit quādoqz sine casu. **E**n quo discordia ciues perduxit miseros. **E**n quis cōscūimus agros. quis. i. quibus.

Queritur. vtrum hoc aduerbiū o potest cōstrui cū nominatiuo z accusatiuo. sicut hoc aduerbiū ecce. **S**olutio sic. **E**xemplū de nominatiuo.

O beatus partus ille. **D**e accusatiuo. **O** virū laudabilē

Queritur. quot in summa repiunt dictōes que p̄struunt cū nominatiuo vel cum accusatiuo. **S**olutio. quattuor reperunt. vt **E**cce **E**n **O** **H**em. **Q**uis **O** p̄cipue z p̄m̄iter p̄struit cū vocatiuo.

Querit. quare hoc verbū vide nō expr̄m̄ss̄ cū dicatur. ecce magistrū. **S**olutio ideo. quia ecce excitat per demonstratōem ad actū videndi. s̄ statim intellectui occurrit. z leuiter p̄t intelligi z dari in intellectu.